

ZAPISNIK

46. skupne seje mestnega zbora MLOL

z dne 22. 10. 1954

Skupščina MLO

Mestni ljudski odbor
glavnega mesta
Ljubljane.

Tajništvo - Skupščinska pisarna.

Ljubljana, dne 27. X. 1954.

S K L E P I .
=====

46. skupne seje Mestnega zbora in zbora proizvajalcev MLO glavnega mesta Ljubljane, dne 22. oktobra 1954.

- sklep:** Sprejet je sklep, da se na lastno prošnjo razrešijo odborniki mestnega zbora : Ljubo B a u e o n, 15. volilna enota, dr. Damjana B e b l e r, 51. volilna enota, Ranka K a v č i č, 55. volilna enota.
- sklep:** Sprejet je odlok o razpisu nadomestnih volitev mestnega zbora 15. 51. in 55. volilne enote, volitve bodo v nedeljo 19. decembra 1954.
Razrešeni odborniki pa še obdrže zборе volivcev, ki bodo sklicani v novembru.
- sklep:** Sprejet je sklep, da se na lastno prošnjo razrešijo odborniki zbora proizvajalcev: Roman G o l o b, 8. volilna enota, Alojz D r n o v š e k, 32. volilna enota, Miroslav O k r e t i č, 44. volilna enota.
- sklep:** Sprejet je odlok o razpisu nadomestnih volitev v zbor proizvajalcev na 8. 32. in 44. volilni enoti.
Volitve bodo v ponedeljek 20. decembra 1954.
Mandatno- imunitetna komisija obeh zbor MLO.
- sklep:** Sprejeto je poročilo o stališčih, ki jih bo svrzela delegacija MLO Ljubljana na skupščini stalne konference mest in mestnih občin v Skoplju., z dostavkom, da bo delegacija razpravljala še o naslednjih vprašanjih:
odnos in politika MLO-ja do obrtništva
o naraščanju o obrtništvu in njegovi strokovni vzgoji
o odnosu podjetij do uporabe fonda za svobodno razpolaganje in o družbeni odgovornosti za pravilno razdelitev tega fonda.

Tajništvo za gospodarstvo MLO.

Tajništvo za stanovanjske zadeve MLO.

Sklep: Sprejeto je poročilo o pripravah praznika 10. - letnice osvoboditve Ljubljane, s tem, da Svet za kulturo postopa po tem poročilu.

Tajništvo za kulturo MLO.

Sklep: Sprejet je sklep, da vsi sveti MLO do prihodnje seje predložijo predloge za članke pripravljalnega odbora za praznik 10. - letnice osvoboditve Ljubljane.

Vsa tajništva MLO.

Sklep: Sprejeta je odločba o ustanovitvi in izdaji dovoljenja za konstituiranja gospodarske organizacije "Umetni kamen", Ljubljana, Titova 139.- po predlogu.

Sklep: Sprejet je sklep, da se ukine prisilna uprava gostinskega podjetja Kavarna "Tabor", da se ustanovi samostojna gostišča "Pri vinski trti" in bife "Jernej". Za Kavarno "Tabor" se uvede likvidacijski postopek, prostore kavarne pa se da v uporabo "Združenju rezervnih oficirjev" s tem, da bo prostori istočasno uporabljal tudi Center za predvojaško vzgojo.

Sklep: Sprejet je sklep, da se ukine prisilna uprava in uvede likvidacijski postopek za gostinsko podjetje "Grajska restavracija", da se podjetje ne da v kolektivno upravljanje, pooblasti pa se Svet za gospodarstvo MLO, da uredi z upravo hotela "Union" prevzem Grajske restavracije.

Sklep: Sprejeta je odločba o razglasitvi Klavnice v Ljubljani v finančno samostojni zavod in da sprejmejo zavodova pravila - po predlogu.

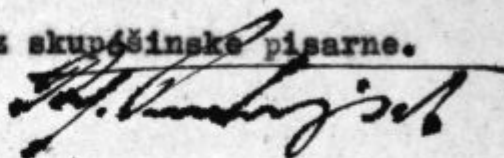
Tajništvo za gospodarstvo MLO.

Sklep: Sprejet je sklep, da se imenuje odbornik Franc Čamernik kot predstavnik MLO-a glavnega mesta Ljubljane v Komisijo za predlaganje kandidatov za sodnike porotnike Okrožnega sodišča in v komisijo za predlaganje kandidatov za občasne sodnike Okrožno- gospodarskega sodišča v Ljubljani.

13. sklep: Sprejet je sklep, da se imenujejo v stalno komisijo za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij odborniki Marjan U r b a n č i č , Stane B o b n a r , Lojze P o r t u n a , Bernar R o d e in Franc P i p a n e .
14. sklep: Sprejet je sklep, da se na letno prešnje razreši Franc M o h o r , kot upravnik Uprave za pomožno veterinarso- sanitarno službo v Zg. Kašlju, za novega upravnika te Uprave pa se imenuje Slavo B u d a l .
15. sklep: Sprejet je sklep, da se imenuje Marijan C i g l i č , za upravnika Obrtne delavnice "Foto-Tivoli".
16. sklep: Sprejet je sklep, da se imenuje Vinko B e r n i k za direktorja trg. podjetja "Foto-materijal".
17. sklep: Sprejet je sklep, da se imenuje ing. Boris S i k o š e k za upravnika obrtne delavnice "Elektro-medicina".
18. sklep: Sprejet je sklep, da imenuje upravnika obrtne delavnice "Foto-kamera" MLO sam, ker komisija za razpis mesta ni prejela nobene ponudbe.
19. sklep: Sprejet je sklep, da se imenuje Stane P o g a č a r za direktorja trg. podjetja "Kranjica".

Odseka za personalno evidenco, da izdela odločbe.

Iz skupščinske pisarne.

I Z Z A P I S N I K A

46. skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev MLO
glavnega mesta Ljubljano, dne 22. oktobra 1954

Sejo je vodil dr. Marijan D e r m a s t i a, predsednik
MLO.

Zapisnik seje je vodil Silve Š i v i c, tajnik MLO.

Za overitelja zapisnika sta bila izvoljena ljudska
odbornika Jože Hribar in Franc Alič.

Seja je bila sklepčna, ker je bilo od 70 odbornikov mest-
nega zbora prisotnih 49, od 60 odbornikov zbora proizvajalcev
pa 45.

Zapisnik 45. skupne seje je bil soglasno sprejet.

Predsednik predlaga naslednji

d n e v i r e d :

1. Razprava o predlogu mandatno-imunitetne komisije obeh zborov
MLO.
2. Poročilo delegacije za Skoplje o stališčih, ki jih bo delegacija
zavzela na skupščini stalne konference mest in mestnih občin.
3. Poročilo o pripravi proslave 10-letnice osvoboditve Ljubljane
in izvolitev ožjega pripravljalnega odbora.
4. Razprava in sklepanje o gospodarskih zadevah:
  - a) Konstituiranje obrtne gospodarske organizacije "Umetni kamer
  - b) ukinitve prisilne uprave pri gostinskem podjetju Kavarna
"Tabor" in razdelitev podjetja na tri samostojna gostišča.
  - c) ukinitve prisilne uprave in uvedba likvidacijskega postop-
ka za gostinsko podjetje Grajska restavracija,
  - č) razglasitev Klavnice v Ljubljani za finančno samostojni
zavod,
5. Personalne zadeve.

Predlagani dnevni red je bil soglasno sprejet.

I.

RAZPRAVA O PREDLOGU MANDATNO-IMUNITETNE KOMISIJE
OBEN ZBOROV MLO.

Marijana Drakaler, predsednik Mandatno-imunitetne komisije mestnega zbora je predlagala v imenu komisije, da mestni zbor MLO sklepa o prenehanju mandata naslednjim odbornikom:

Ljubu Baucen, odborniku 15. volilne enote, ki se odpoveduje mandatu zaradi slabega zdravstvenega stanja,

dr. Damjani Bebler, odborniku 51. volilne enote, ki se je odpovedala mandatu iz razloga, da zaradi bolezni ne more več v redu izvrševati odborniških dolžnosti,

Ranki Kavčič, odborniku 55. volilne enote, ki se je odpovedala mandatu zaradi bolezni v družini.

Mandatno-imunitetna komisija je mnenja, da so razlogi utemeljeni in predlaga razrešitev.

Mandatno-imunitetna komisija mestnega zbora predlaga istočasno, da se sprejme odlok o razpisu nadomestnih volitev za navedene volilne enote; nadomestne volitve bodo v nedeljo dne 19. decembra 1954.

Predlog je bil soglasno sprejet, s pogojem, da odborniki še održe zbornice volivcev, ki bodo sklicani v novembru.

Albin Baznik, predsednik Mandatno-imunitetne komisije zbora proizvajalcev, je predlagal v imenu komisije, da zbor proizvajalcev sklepa o prenehanju mandata naslednjim odbornikom:

Romanu Golobu, odborniku 8. volilne enote, ki se mandatu odpoveduje zaradi prezaposlenosti na novem službenem mestu, in ker je zapustil področje volilne enote v kateri je bil izvoljen.

Alejsu Drnevšku, odborniku 32. volilne enote, ker je bil premeščen v Tvernice celuloze v Maglaju,

Miroslavu Skretiču, odborniku 44. volilne enote, ker je bil premeščen v Koper.

Mandatno-imunitetna komisija predlaga obenem s predlogom za razrešitev tudi, da se sprejme odlok o razpisu nadomestnih volitev za navedene volilne enote, nadomestne volitve naj bi bile v ponedeljek dne 20. decembra 1954.

Predlog je bil v celoti soglasno sprejet.

II.

POROČILO DELEGACIJE ZA SKOPLJE O STALIŠČIH, KI JIH BO DELEGACIJA ZAVZELA NA SKUPŠČINI STALNE KONFE- RENCIE MEST IN MESTNIH OBČIN

Ing. Ivo Klemenčič, predsednik Sveta za gospodarstvo MLO je poročal, da je Svet za gospodarstvo MLO sprejel k tretji točki konference mest v Skoplju naslednje priporočilo o odgosu in izkušnjah, ki jih je Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane imel od zadnje konference pa do danes o družbenem planu za leto 1954 in o osnutku predloga družbenega plana za leto 1955:

O porečilu so razpravljali odborniki:

Tone Martinšek, Ivan Gurk, Franc Flazar, Stane Vrhevc, Božo Mravljje, Ostoja Tuma, dr. Jože Pretnar, Tone Polajnar, ing. Rado Čotar, Avgust Zupet, Mara Dermastia, Franc Pipan, ing. Danilo Jelenc, dr. Marijan Dermastia, Stanka Bajug-Sagašdin, Drobež Franc in Franc Borštnik.

V celoti je bilo sprejeto poročilo o stališčih, ki naj jih zavzame delegacija na konferenci v Skoplju z dostavkom, da naj delegacija poroča še o naslednjih vprašanjih:

odnos in politika MLO do obrtništva,
o naraščanju v obrtništvu in njegovi strokovni vzgoji,
o odnosu podjetij do uporabe fonda za svobodno razpela-
ganje in o družbeni odgovornosti za pravilno razdeli-
tev tega fonda,

III.

POROČILO O PRIPRAVAH PROSLAVE 10-LETNICE OSVOBODITVE LJUBLJANE.

Dr. Heli Modic, predsednik Sveta za kulturo MLO je poročal, da je za proslavo 10-letnice osveoboditve Ljubljane, ki bo drugo leto predviden program pri katerem naj bi sodelovale ~~xxxx~~ ~~xxxxxx~~ družbeno-politične organizacije vse Slovenije, ker se bo praznovala obletnica osveoboditve centra Slovenije. Praslavé vljen ne bo samo dan osveoboditve v maju, temveč se bodo rasvrstile praslave skezi vse leto 1955.

Točnega programa sedaj še ni mogoče določiti, Mestni ljudski odbor pa bi lahko potrdil neko osnovno linijo tega programa in izrazil anenje dali je osnutek programa pravilen. Šele s to pritrditvije bo Svet za kulturo MLO lahko pristopil k sestavljanju programa in delal pogodbe z umetniki ter dogovore s organizacijami, ki bodo pri programu sodelovale.

Potrebno je, da Mestni ljudski odbor imenuje poseben pripravljalni odbor za proslavo in naj posamezni sveti imenujejo v ta odbor svoje zastopnike.

Na to je načelnik Tajništva za kulturo MLO poročal o predlogu osnutka programa:

O poročilu se razpravljali odborniki: Vrhunc Viljem, Matelič Ljude, Mara Dermastia, Marijana Brakslar in dr. Marijan Dermastia.

Sprejet je bil sklep, da Svet za kulturo MLO postopa po danem poročilu, vsi Sveti MLO pa naj predlagajo zastopnike v pripravljalni odbor, pripravljalni odbor bo izvoljen na prihodnji seji MLO .

IV.

RAZPRAVA IN SKLEPANJE O GOSPODARSKIH ZADEVAH.

Odbornik Zdravko Rakušček je predlagal:

a) da se sprejme odločba o ustanovitvi in izdaji dovoljenja za konstituiranje gospodarske organizacije "Umetni kamen", Ljubljana, Titeva 139.

Predlog je bil soglasno sprejet.

b) Da se sprejme odločba o ukinitvi prisilne uprave v gostinskem podjetju Kavarna "Taber" in da se podjetje razdeli na tri manjša gostišča s kolektivnim upravljanjem in to:

Kavarna "Taber",

Gostilna pri "Vinski trti" in

bife "Jernej" ..

O predlogu se razpravljali odborniki: Henrik Zdešar, Ostoja Tuma, Ciril Škek, Marijan Jenko .

Sprejet je bil sklep, da se ukine prisilna uprava gostinskega podjetja kavarna "Taber", da se ustanovi samostojna gostišča "Pri vinski trti" in bife "Jernej". Kavararstva za kavarno "Taber" se uvede likvidacijski postopek in se da prostore v uporabo Združenju rezervnih oficirjev, prostore pa bo istočasno uporabljal tudi Center za predvojaško vzgojo.

c) Da se sprejme odločba o ukinitvi prisilne uprave in uvede likvidacijski postopek za gostinsko podjetje Grajska restavracija.

O predlogu se razpravljali odborniki: dr. Jože Pretnar, Božo Mravlje, Ljude Matelič, ing. Ivo Klemenčič, Tone Martinšek in Jože Gasparič.

Sprejet je sklep, da se ukine prisilna uprava in uvede likvidacijski postopek za gostinsko podjetje Grajska restavracija, da se podjetje ne da v kolektivno upravljanje, temveč se pooblasti Svet za gospodarstvo MLO, da se^o govori z upravo Hotela "Union" o prevzemu Grajske restavracije.

8) Da se sprejme odločba o razglasitvi Klavnice v Ljubljani za finančne samostojni zavež in da se sprejmejo zavežova pravila.

O predlogu se razpravljali odborniki: dr. Jože Pretnar, Mara Dermastia, Rudolf Klarič in Ostož Tuma.

Predlog je bil soglasno sprejet.

V.

PERSOHALNE ZADEVE.

Odbornik Jože Kopitar je predlagal v imenu Komisije za izvolitve in imenovanja, da se imenuje:

odbornik Franc Čamernik kot predstavnik MLO glavnega mesta Ljubljane v Komisijo za predlaganje kandidatov za sodnike porotnike Okrožnega sodišča in v Komisijo za predlaganje kandidatov za občasne sodnike Okrožnega -gospodarskega sodišča v Ljubljani,

da se imenuje v stalno Komisijo za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij naslednji odborniki: Marijan Urbančič, Stano Vajta Bobnar, Lojze Fortuna, Bernard Rode in Franc Pipan.

Da se na lastno prošnjo razreši Franc Mehar kot upravnik Uprave za pomožne veterinarske-sanitarne službe v Zgorjem Kašlju.

Da se za novega upravnika te uprave imenuje Slavko Budal.

Vsi predlogi so^{bili} soglasno sprejeti.

Odbornik Bogomir Dragar je predlagal v imenu Komisije :
da se imenuje Marijan Ciglič za upravnika Obrtne delavnice "Foto-Tivoli",

da se imenuje Vinke Bernik za direktorja trgovskega podjetja "Fotomaterial",

da se imenuje ing. Boris Sikošek za upravnika obrtne delavnice "Elektromedicina",

da imenuje upravnika obrtne delavnice "Fotoamera" MLO sam, ker Komisija za razpis mesta ni prejela nobene ponudbe. Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti.

Odbornik Marijan Jenko je poročal, da je izvoljena Komisija za razpis mesta direktorja trgovekega podjetja "Kranjica" odločila, da se za direktorja tega podjetja imenuje Stane Pogačar.

Poročilo je bilo sprejeto na znanje.

Dnevni red je bil izčrpan in predsednik je zaključil sejo.

Vodja zapisnika:
Silvo Šivic, l.r.

P r e d s e d n i k :
dr. Marijan Dermastia, l.r.

Overitelja zapisnika:
Jože Hribar, l.r.
Franc Alič, l.r.

Z A P I S N I K
= = = = =

46. skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki se je vršila v petek dne 22. oktobra 1954 od 16.30 do 20.45 ure v sejni dvorani Magistrata, Ljubljana.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora tov. D e r m a s t i a dr. Marijan začne sejo, ki je bila sklicana na podlagi 89. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin.

Zapisnik seje vodi tov. Š i v i c Silvo, tajnik MLO.

Predsednik predlaga za overitelja zapisnika ljudska odbornika: H r i b a r Jožeta in A l i č Franca.

Predlog je s o g l a s n o sprejet.

Seja je sklepčna, ker je od 70 odbornikov mestnega zbora prisotnih 49 in od 60 odbornikov zbora proizvajalcev 45.

Izostanek so opravičili: Baucon Ljubo, Bebler dr. Damjana, Bole Dušan, Kavčič Ranka, Kovačič Leo, Krajger Olga, Krese Leopold, Kristan Ivan, Mazovec Lado, Nebec Franc, Pernuš Anka, Pozaršek Franc, Škerjanc Ivan, Tepina ing. Marijan, Urbančič Marijan, Vodopivec Vlado, Vršnik Lojze, Zor Jože, dr. Dular Marijan, Brulc Štefan, Drnevšek Alojz, Fortuna Lojze, Golob Roman, Kavelar Franc, Kregar ing. Vinko, Okretič Miroslav, Pečar Franc, Sintič Božo, Škerlavaj Milan, Udovič Leopold in Vogelnic Stane.

Izostanka niso opravičili: Bajuk-Sagadin Stanka, Kerber Jože, Povše Jože, Vidmar Ivan in Žagar Franc.

Zapisnik 45. skupne seje Mestnega zbora in zbora proizvajalcev MLO prečita tov. Š i v i c Silvo, tajnik MLO.

Zapisnik ~~je~~ s o g l a s n o sprejet.

Predsednik predlaga nato naslednji

d n e v n i r e d :

1. Razprava o predlogu mandatno-imunitetne komisije obeh zborov MLO.
2. Poročilo delegacije za Skoplje o stališčih, ki jih bo delegacija zavzela na skupščini stalne konference mest in mestnih občin.
3. Poročilo o pripravah proslave 10-letnice osvoboditve Ljubljane in izvolitev ožjega pripravljalnega odbora.
4. Razprava in sklepanje o gospodarskih zadevah:
  - a) konstituiranje obrtne gospodarske organizacije "Umetni kamen",
  - b) ukinitve prisilne uprave pri gostinskem podjetju kavarna "Tabor" in razdelitev podjetja na 3 samostojna gostišča,
  - c) ukinitve prisilne uprave in uvedba likvidacijskega postopka gostinskega podjetja Grajska restavracija,
  - č) razglasitev Klavnice Ljubljana, za finančno samostojni zavod.
5. Personalne zadeve.

Predsednik predlaga, da se 5. točka, ki je bila predvidena v dostavljenem dnevnem redu izpusti, ker stvar še ni zrela za razpravo.

Predlagani dnevni red je bil s o g l a s n o sprejet.

Ad 1./ RAZPRAVA O PREDLOGU MANDATNO -IMUNITETNE
KOMISIJE OBEH ZBOROV MLO.

- - - - -

Poročilo za mandatno-imunitetne komisijo mestnega zbora po~~da~~ tov. D r a k s l a r Marijana, član komisije, kakor sledi:

Mandatno imunitetna komisija mestnega zbora MLO v Ljubljani predlaga mestnemu zboru MLO v Ljubljani, da sklepa o prenehanju mandata sledečim odbornikom:

1.) Tov. B a u c o n Ljubu, odborniku 15. volilne enote, Ljubljana, Veselova ul. 17., ki se je odpovedal mandatu, zaradi slabega zdravstvenega stanja, ki obstoja iz kroničnega ekcema, kar zahteva mnogo miru in počitka, ter izogibanje od duševnih in telesnih prenaporov, zaradi česar ne more v redu izvrševati odborniške dolžnosti.

2.) Tov. B e b l e r dr. Damjani, odborniku 51. volilne enote, Ljubljana, Gorupova ul. 24., ki se je odpovedala mandatu ker ne more več v redu izvrševati odborniške dolžnosti zaradi bolezni - "dystriophia myocardis", nadalje zaradi preza= poslenosti v službi in zaradi družinskih dolžnosti.

3.) Tov. K a v č i č Ranki, odborniku 55. volilne enote, Ljubljana, Cesta na Rožnik 37., ki se je odpovedala man= datu zaradi slabega zdravstvenega stanja v družini, kar ji onemogoča vestno opravljanje odborniške dolžnosti.

Mandatno - imunitetna komisija je na svoji seji pretr= sla vloge prizadetih odbornikov in je mnenja, da se sprejmejo od= povedi navedenih ljudskih odbornikov zaradi preje navedenih razlo= gov.

Predsednik da na glasovanje gornji predlog mandatno - imunitetne komisije, mestnemu zboru.

Predlog je s o g l a s n o sprejet.

Dalje predlaga tov. D r a k s l a r Marijana, da se na 46. skupni seji mestnega zbora in zbora proizvajalcev dne 22. 10. 1954 sprejme naslednji

o d l o k

o razpisu nadomestnih volitev.

1. člen

Razpisujejo se nadomestne volitve v 15., 51. in 55. volilni enoti za volitve v mestni zbor Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane.

15. volilna enota obsega del terena **Ivana Cankarja**, 51. volilna enota obsega del terena **Tobačne tovarne** in 55. volilna enota obsega del terena **Rožne doline**.

2. člen

Ker so se odborniki mestnega zbora za 15., 51. in 55. volilno enoto tov. **B a u c o h Ljubljana**, Veselova ul. št. 7., **B e b l e r** dr. Damjana, Ljubljana, Gorupova ul. 24. in **K a v č i č** Ranka, Ljubljana, Cesta na Rožnik št. 37. odpovedali mandatu zaradi lastne bolezni oziroma bolezni v družini, zaradi česar jim ni mogoče več v redu izvrševati dolžnosti ljudskega odbornika, jim je po sklepu mestnega zbora tudi prenehal mandat.

Nadomestne volitve bodo v nedeljo dne 19. decembra 1954.

3. člen

Ta odlok se objavi v Uradnem listu LRS, na oglasni deski MLO v Ljubljani in na krajevno običajen način v 15., 51. in 55. volilni enoti.

4. člen

Odlok stopi v veljavo takoj po objavi.

Predsednik da na glasovanje predloženi odlok o razpisu nadomestnih volitev mestnemu zboru.

S o g l a s n o sprejet.

V predlogu za sprejetje ostavke na odborniško mesto pa je pogojeno, da odborniki še obdrže zbore volivcev, ki se bodo vršili v novembru.

Predlog je soglasno sprejet.

Poročilo za mandatno-imunitetno komisijo zbora proizvajalcev poda tov. B a z n i k Albin, član te komisije, kakor sledi:

Mandatno imunitetna komisija zbora proizvajalcev MLO v Ljubljani predlaga zboru proizvajalcev MLO v Ljubljani, da sklepa o prenehanju mandata sledečim odbornikom in sicer:

1.) Tov. G o l o b u Romanu, odborniku 8. volilne enote, Ljubljana, Bogišičeva ul. 5., ki se je odpovedal mandatu zaradi prezaposlenosti na novem službenem mestu in ker je zapustil področje te volilne enote v kateri je bil izvoljen.

2.) Tov. D r n o v š k u Alojzu, odborniku 32. volilne enote, Ljubljana, Prešernova ul. 42., ki se je odpovedal mandatu zaradi namestitve na novem službenem mestu v Tvornici celuloze v Maglaju in

3.) Tov. O k r e t i č u Miroslavu, odborniku 44. volilne enote, Ljubljana, Novi bloki št. 8., ki se je odpovedal mandatu zaradi premestitve na novo službeno mesto v Koper.

Mandatno - imunitetna komisija je na svoji seji pretresla vloge prizadetih odbornikov in je mnenja, da se sprejmejo odpovedi navedenih ljudskih odbornikov zaradi preje navedenih ralogov.

Predsednik, da predlog mandatno - imunitetne komisije na glasovanje zboru proizvajalcev.

S o g l a s n o sprejeto.

Dalje predlaga tov. B a z n i k Albin, da se na 46. skupni seji mestnega zbora in zbora proizvajalcev dne 22. 10. 1954 sprejme naslednji

o d l o k

o razpisu nadomestnih volitev.

1. člen

Razpisujejo se nadomestne volitve v 8., 32. in 44. volilni enoti za volitve v zbor proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora, glavnega mesta Ljubljane.

2. člen

Kar je odbornikom zbora proizvajalcev za 8., 32.

in 44. volilno enoto tov. G o l o b u Romanu, Ljubljana, Bogišičeva ul. št. 5., D r n o v š k u Alojzu, Ljubljana, Prešernova ul. št. 42. in O k r e t i č u Miroslavu, Ljubljana, Novi bloki št. 8., prenehalo njihovo delovno razmerje, oziroma članstvo v gospodarski organizaciji na območju mesta Ljubljane, oziroma na gospodarskem področju, v katerem so bili izvoljeni jim je po sklepu zbora proizvajalcev prenehal tudi mandat.

Nadomestne volive bodo v ponedeljek dne 20. decembra 1954.

3. člen

Ta odlok se objavi v Uradnem listu LRS, na oglasni deski MLO v Ljubljani in pri vseh gospodarskih organizacijah teh volilnih enot.

4. člen

Odlok stopi v veljavo takoj po objavi.

Predsednik, da predlog odloka o razpisu nadomestnih volitev na glasovanje zboru proizvajalcev.

S o g l a s n o sprejeto.

Ad 2./ POROČILO DELEGACIJE ZA SKOPLJE O STALIŠČIH,
KI JIH BO DELEGACIJA ZAVZELA NA SKUPŠČINI STALN
KONFERENCE MEST IN MESTNIH OBČIN.

Poročilo poda tov. ing. K l e m e n č i č Ivo,
predsednik Gospodarskega sveta MLO, kakor sledi:

Tovariši odborniki! Na podlagi tretje točke konferen-
ce mest v Skoplju je Gospod arski svet sprejel sledeče priporočilo
o odnosu in izkušnjah, ki jih je Mestni ljudski odbor imel od
zadnje konference pa do danes o družbenem planu za leto 1954 in
o osnutku predloga družbenega plana za leto 1955.

P O R O Č I L O

---

o položaju in izkušnjah Mestnega ljudskega odbora do družbenega plana za leto 1954 in do esnutka predloga družbenega plana za leto 1955.

I.

Analiza izpolnitve družbenega plana za I. polletje 1954 nam je pokazala, da se gospodarstvo v celoti ni razvijalo kot je bilo predvideno z zveznim družbenim planom in radi tega tudi ne po predvidevanjih družbenega plana LO. Ne bi bilo pravilno, če bi vzroke za to iskali samo v instrumentih družbenega plana. Povečana nestabilnost tržišča ima svoje vzroke v objektivnih težavah našega gospodarstva, ki jih ob sestavljanju in sprejemanju družbenega plana ni bilo mogoče predvidevati (nenormalno slaba žetev, zunanja tržišča, mednarodne obveznosti in slično), a v ne mali meri tudi iz subjektivnih slabosti, t.j. v državljanski nedisciplini.

Potrebno je povedariti tudi to, da se je naša ekonomika razvijala ob pogojih neurejenega deviznega sistema, kar je v veliki meri povzročilo dvig cen ter drugačno formiranje in razdelitev narodnega dohodka, kot je bila predvidena v družbenem planu.

Pre ne bi se dotaknili posameznih instrumentov družbenega plana, je treba opozoriti na veliko razlike med planiranim in realiziranim brutoproduktom na eni ter planiranim in realiziranim dobičkom na drugi strani. Analiza nam kaže, da je do te razlike prišlo v glavnem iz treh razlogov:

- 1./ V skladu z zveznim družbenim planom so podjetja predvidevala znižanje cen /zvezno povprečje cca 10 %/. Kot pa je znano za tako znižanje na tržišču niso bili podani pogoji in do znižanja ni prišlo, temveč nasprotno, cene so imele tendenco porasta. Realizacija nam kaže občutek dvig dobička v primerjavi s planiranim, ter disproporc do realiziranega brutoprodukta.
- 2./ Nestabilnost v gospodarstvu, predvsem v pogledu deviznega režima, je nujno silila podjetja k previdnosti pri postavljanju svojih planov. Tako so seveda tudi preko potrebe kalkulirala s pretiranimi materialnimi rezervami. To je drugi razlog za disproporc med planiranim in realiziranim brutoproduktom in dobičkom.

3./ Način delitve dobička, po katerem podjetje participira z določenim odstotkom, je tak, da je v mnogih primerih potrebno večkrat povečati dobiček, da bi podjetje dobilo svoj delež, ki ga sme uporabiti za dopolnilne plače. Ta instrument navaja podjetja k zidanju in dviganju cene. To je naslednji razlog za disproporcijo med planiranim in realiziranim brutoproduktom in dobičkom.

II.

I. Delitev dobička.

Jedro vse problematike pri planiranju za leto 1954 je v delitvi dobička. Participacija na ostanku dobička po odbitku za zvezni sklad, je bila podjetjem določena na ta način, da je ljudski odbor iz ostanka dobička kril najprej svoje najnujnejše obveznosti, preostali del pa prepustil podjetju s tem, da mu je določil za plače del, ki predstavlja razliko med obračunskimi plačami in plačami po tarifnem pravilniku.

Posledica uvođenja omenjenih dejstev, vključno s delitvijo dobička je bila visoka realizacija tržnega dobička. Podjetje si je z visoko realizacijo zasiguralo višje plače in večji sklad za samostojno razpolaganje. Seveda pa tako povišanje dobička ni predstavljalo povečanje narodnega dohodka /novo nastale vrednost/. Na ta način so se akumulirala sredstva, ki pospešujejo inflacijske tendence. Ne realizira se predvidena razdelitev narodnega dohodka, temveč se neodvisno od postavljenih planov vrši ponovna delitev narodnega dohodka.

Delitev dobička ni mogoče obravnavati ločeno od sistema nagrajevanja. Pravilnega nagrajevanja ni, mogoče doseči tako dolgo, dokler postavljeni instrumenti ne dajejo možnosti za razlikovanje med povečanim dohodkom, ki predstavlja novo ustvarjeno vrednost in dohodkom, ki je le rezultat dviganja cen, monopolizma, kurznih razlik i. p.

Takšna situacija zahteva, da se v planu za leto 1955 predvidi ločitev tržnega dobička od dobička, ki je ustvarjen vsled povečanja proizvodnje, izboljšanja produktivnosti, racionalnejšega izkoriščanja sredstev in ekonomičnejšega poslovanja.

2. Sistem nagrajevanja.

Dosežanja praksa je pokazala, da so enake obračunske pla-

še destimulativno delovale na kolektive z ozirom na različen efekt njihovega dela. Plače iz dobička po dosedanjih inštrumentih, posebno pa po zvezni lestvici z ostre progresije, niso v nikakem sorazmerju s porastom produktivnosti in skupnim finančnim rezultatom podjetja. Dosedanja praksa baš obratno sili podjetja v to, da zvišujejo število nekvalificirane delovne sile, ki naj v okviru povprečnih plač kompenzira primanjkljaj plačilnega fonda za visokokvalificirane delavce in uslužbence.

Zato je potrebno, da se spremeni ne samo progresivna zvezna lestvica ampak celotni sistem izenačevanja povprečnih plač in namesto njega uvede sistem, ki omogoča dosledno nagrajevanje po učinku dela.

V dosedanjih razpravah o tem problemu je bilo predlagano več načinov, kako naj bi se spremenil dosednji način nagrajevanja. Po našem mnenju je bistveno, da je treba delavcu zagotoviti višji del njegove plače na podlagi doseženega učinka dela v proizvodnji, v manjšem delu pa iz dobička. Potem takem je treba ukiniti sedanje povprečne plače štirih kategorij in izdati okvirne predpise, ki bi prepustili podjetju in komuni sestavljanje tarifnih pravilnikov na bazi učinka, tj. po normi in akordu. Zvezni organi naj bi izdali le okvirne predpise in določili izkoriščeno osnovo glede višine, navzgor pa naj bo plača veza a samo na sorazmerje z doseženim učinkom.

3. Amortizacija.

Ker predstavlja amortizacija del vrednosti, ki postopoma prehaja na proizvodnjo, jo je treba smatrati kot materialne stroške in obračunavati na vsa osnovna sredstva ne glede na rentabilnost podjetja. V načelu bi bilo pravilno, da se amortizacija obračunava in plačuje na vsa osnovna sredstva. Ekonomsko ni utemeljeno da se obveznosti za amortizacijo za posredne grupe gospodarskih organizacij zmanjšujejo.

Cenitev osnovnih sredstev je bila izvršena po stanju 31.XII.1952. na bazi evropskih cen po uradnem kursu, korigirana s faktorjem 1.8. Nasprotno temu so osnovna sredstva, ki so bila pridobljena v 1953 in 1954 leta izkazana po dejanski nabavni ceni. Zaradi velikih sprememb v deviznem režimu, je to dovedlo v podjetjih /predvsem v novoustanovljenih/ do anomalij. To zahteva, da se pristopi k revalorizaciji osnovnih sredstev na bazi dejanskih reprodukcijskih cen.

Predpisi o svobodnem prometu z osnovnimi sredstvi, so se v praksi pokazali koristni, vendar je tam promet otežkočen, ker podjetja nimajo finančne močnosti za nakup. Podjetja ne razpolagajo z amortizacijskimi skladi, ker je amortizacija za dolga leta nazaj za njih izgubljena. Tako prihajamo do anomalije, da je danes v praksi bolj favorizirana razširjena reprodukcija (možnost kreditov) kot pa enostavna reprodukcija ali z drugimi besedami, da ne obnavljamo obstoječih osnovnih sredstev, ko istočasno gradimo nove tovarne.

Posebno kritično je vprašanje nadomestitve izstrošenih osnovnih sredstev iz uveza, ker 10 % - na koriščenje dela amortizac. sklada za investicije praktično ne predstavlja nobene večje vrednosti.

Zato bi razmisliti tudi o delitvi amortizacijskega sklada na del za investicijsko vzdrževanje in del za obnavljanje osnovnih sredstev in o event. poenotenju amortizacijskega sklada.

Po našem mnenju bi bilo pravilno, da bi bili amortizacijski sklad enoten in da ga podjetja uporabljajo le za obnavljanje osnovnih sredstev, dočim naj običajno vzdrževanje obračunavajo v režiji. Delitev amortizacije na dva dela naj bi na ta način odpadla. Istočasno pa je zagotoviti podjetjem ne samo stabilnost amortizacijskega sklada ampak tudi postopno nadoknadenje izgubljenih amortizacij.

4. Obresti na osnovna sredstva.

Smatramo, da obresti na osnovna sredstva stimulatивно delujejo na boljše in ekonomičnejše izkoriščanje osnovnih sredstev.

Ker obresti na osnovna sredstva silijo podjetja tudi na to, da nepotrebna osnovna sredstva odtujijo, je principiелно pravilno, da bi bila stopnja obratne mere na osnovna sredstva povsod enaka, vendar pa bi bilo potrebno, da se za nekatere panoge /kmetijstvo, gostinstvo, obrt/ pri razdelitvi dohodka previdijo olajšave v drugih instrumentih.

5. Obresti na obratna sredstva.

Obresti na obratna sredstva v praksi niso delovale v smeri zmanjšanja kreditov. Smatramo, da vprašanje obratnih kreditov še vedno ni rešeno. Po našem mnenju naj bi se za stalne kredite

za obratna sredstva, ker to po svojem bistvu niso krediti, uvede enaka stopnja kot osnovna sredstva, dočim naj se za kratkoročne t.j. prave kredite obrestna stopnja diferencira.

6. Zemljarina :

Glede zemljarin nimamo posebnih pripomb. Po našem mnenju je treba zemljarino v kmetijskem gospodarstvu tretirati slično kot obresti na osnovna sredstva, t.j. kot instrument stimulacije za boljše izkoriščenje zemljišč in dosega boljšega hektarskega donosa.

7. Anuitete:

Anuiteta se je v praksi pokazala kot koristen instrument za preprečevanje pretiranih zahtevkov po investicijskih kreditih, in kot sredstvo za investiranje v ekonomsko-rentabilne objekte. Po našem mišljenju je zato pravilno, da se anuiteta zadrži.

Pri razdelitvi ~~dohodka~~ dohodka pa bo potrebno, da plačilo anuitet spremeni vrstni red. Nedvomno vrši podjetje investicije v merilu splošno družbenih fondov, zato naj bi se anuiteta pri delitvi dobička upoštevala pred zvezno obdavčitvijo.

8. Renta:

Smatramo, da je renta upravičena kot instrument zajemanja presežka dela tam, kjer ta presežek nastaja zaradi naravnih sil ali posebnih prednosti. V družbenem planu MLC nimamo gospodarskih organizacij, ki bi prišle v poštev za obdavčitev z rento.

9. Davek na priskut proizvodov:

Smatramo, da bi bilo z davkom na priskut proizvodov zaje-
ti čimveč narodnega dohodka v korist splošno družbenih fondov. Na ta način bi se podjetja bolj približala principu enakih ekonomskih pogojev, istočasno pa bi se zmanjšala problematika delitve dobička.

10. Rezervni fond:

Po obstoječih predpisih se rezervni fond formira v podjetju v višini 2 % od stalnega kredita za obratna sredstva po odbitku zveznega davka. Ker pa ima rezervni fond predvsem to nalogo, da zagotovi stabilnost podjetja, kar je interes ne samo delovnega kolektiva, ampak družbe kot celote, smo mnenja, da bi se mo-

ral rezervni fond dotirati iz dobička pred zvezno obdavčitvijo.

III.

ODNOS KOMUNE DO PODJETIJ:

1. Sodelovanje s podjetji pri sestavljanju družbenega plana:

Predloženi plani gospodarskih organizacij so še vedno v večji meri dele posameznih uslužbencev, ne pa rezultat diskusije in sklepov organov delavskega upravljanja. Zaradi take prakse plani gospodarskih organizacij niso odraz zavestnega upravljanja s sredstvi, ki so last družbe. Izgleda kot da gre za izločene gospodarske enote, ki naj si zagotovijo z družbenim planom in instrumenti čim ugodnejši položaj ne glede na potrebe komune. Tako stališče vodi seveda do zaostritve med podjetji in ljudskim odborem. Plani se zavestno sestavljajo z rezervami glede finančnega obsega proizvodnje, bruto produkta in dohodka ter zato niso odraz pravega ekonomskega razvoja in stanja podjetja.

Ozko stališče kolektivov do družbenih obveznosti se odraža v nepravilnem prikazovanju gospodarske moči LO, nepravilnem izkazovanju vrednosti in razdelitve narodnega dohodka ter v disproporcijah med potrebnim in blagovnim fondom ter med enostavno in razširjeno reprodukcijo.

2. Določanje instrumentov družbenega plana:

Pri določanju instrumentov za leto 1954 se je MLO držal naslednjih načel:

a) zagotoviti sredstva za pokritje proračuna, najnujnejših komunalnih in gospodarskih investicij.

b) iz ostanka dobička gospodarskim organizacijam zagotoviti dopolnilne plače do višine tarifnih pravilnikov, preostala sredstva pa prepustiti gospodarskim organizacijam za sklad za samostojno razpolaganje.

Izhajajoč iz teh načel, je prišlo že med sprovajanjem plana ponekod do ponovnih zaostritev, ker so se instrumenti LO pokazali, zlasti do gospodarskih organizacij, ki se planirale realno, za preostale. To je napotilo MLO, da je moral pri nekaterih podjetjih ov rebalansu družbenega plana spremeniti instrument v korist podjetja, pri drugih pa obratno.

131

Za pravilen odnos gospodarskih organizacij do komune je taka praksa nedvoumno škodljiva, ker uvaja v naš gospodarski sistem ponovno elemente subjektivnega administrativnega odločenja. Planski instrumenti bi morali biti obkektivizirani tako, da bi pri do-
ločanju obveznosti postavljali podjetja vsaj približno v enak po-
ložaj. Zaradi slabosti instrumentov ter oportunističnega in sepa-
ratističnega gledanja podjetij ne bi bilo pravilno, da se nezasluženi
tržni dobički ne bi kanalizirali v družbene fonde.

Te izkušnje bomo morali upoštevati pri sprejemanju novih
instrumentov.

3. Odnos samega LO in njegovih odborov do podjetij.

Pri poglobljanju družbenega upravljanja bi zlasti morala
priti do izraza vloga Zbora proizvajalcev. V tem pogledu nam
izkušnje kažejo, da Zbor proizvajalcev v povezovanju z gospodarski
ki organizacijami in komuno kot predstavniško telo ni odigral
polne vloge. Vkoreninila se je praksa, da so posamezni odborniki
zastopali izključno le interese posameznega podjetja. Imeli smo
celo primere, da se posamezna podjetja pred zasedanji LO ali po-
sameznih organov LO zbirala glasove od odbornika do odbornika.

Iz tega pa bi bilo napačno zaključiti, da v poglobljanju
družbenega upravljanja nismo tudi po tej poti dosegli vidnih
uspehov. Že samo dejstvo, da voljeni organi javno razpravljajo in
odločajo o gospodarsjenju v posameznih gospodarskih organizaci-
jah dokazuje, da se interesi delovnih kolektivov življensko pove-
zujejo z interesi komune.

IV.

Predložene pripombe so rezultati izkušenj letošnjega leta.
Glede konkretnih predlogov za spremembo instrumentov smo mnenja,
da bi se morali izdelati najprej v ožjem krogu strokovnjakov po
smernicah, ki izhajajo iz pripomb LO in načelnega stališča kon-
ference. Tako izdelani predlogi naj bi se predložili v razpravo
LO.

Svet za gospodarstvo je na svoji seji 33., ki se je vrši-
la 26.X.t.l. obravnaval poročilo o položaju in izkušnjah MLO do
družbenega plana za l. 1954 in do osnutka predloga družbenega plana
za leto 1955 in sprejel naslednje dopolnitve in sklepe:

Tovariši! Svet za gospodarstvo MLO je to poročilo v celoti sprejel. Je sicer podano v malo bolj skrčeni obliki, vendar je podano v tej obliki kot se bo predložil na konferenci mest v Skoplju. Dodatno k temu poročilu je Svet za gospodarstvo smatral za potrebno opozoriti še na sledeče probleme:

Poročilo se v načelu sprejme z naslednjimi dopolnitvami:

1. Glede splošne delitve dohodka je Svet mnenja, naj bi se v odnosu zveze, republike in komun sprejelo načelo, da se zahtevki zveze in republike fiksira v družbenih planih na osnovi njihovih potreb. V kolikor pa se dosežejo eventuelni presežki dohodkov, se smejo ti uporabljati izključno za gospodarski, splošno komunalni ter prosvetno-kulturni napredek dotičnega okraja oz. komune v sporazumu s prizadetimi gospodarskimi organizacijami in LO.

2. Glede sistema nagrajevanja je Svet mnenja, da ni mogoče najti sistema, po katerem bi se avtomatično reševalo vprašanje plačilnega fonda. Treba bo še administrativnega reševanja, vendar naj bi se to prepustilo MLO, dočim naj bi zvezni organi regulirali to vprašanje le z okvirnimi predpisi, t.j. z določitvijo izhodiščne točke.

3. K pripombam o amortizaciji, predlaga Svet za gospodarstvo, da se izvrši revizija nomenklature grupiranja osnovnih sredstev in da se dopušča reguliranje amortizacije z ozirom na stopnjo izkoriščanja (čas - I ali več imen, v obrti lahko le nekaj ur).

4. Dosedanja praksa licitacij naj se odpravi in uvede za vse gospodarske organizacije isti princip odrežanja kreditov kot je trenutno v veljavi za izvozna podjetja.

Banka naj bi (kot podjetje) urejala kredite z gospodarskimi organizacijami na podlagi ugotovljenih potreb in kreditne sposobnosti podjetij.

Podjetjem naj se omogoči ustvarjanje lastnega sklada obratnih sredstev.

5. Svet za gospodarstvo je mnenja, da bi se ne smeli bat razširitve prometnega davka na več proizvodov ker smatra, da je prav s tem instrumentom mogoče podjetja postaviti v približno enake pogoje in na ta način tudi zmanjšati problematičnost delitve dobička.

6./ Svet je tudi mnenja, da je treba močnejše dotirati rezervni sklad in razširiti njegovo namensko uporabo za kritje poslovnih rizikov.

7./ Pri določanju novih instrumentov bi bilo posebej obravnavati razvoj soc. obrti.

8./ V zvezi z diskusijo o planu za l. 1955 je Svet za gospodarstvo ugotovil, da bi bilo zelo koristno, da bi se v državnem

merilu izvedel popis in vodila statistika o proizvodnji vseh artiklov. S tem bi bilo objavljeno proizvodnim podjetjem uvajanje nove proizvodnje, koordinacija med podjetji in zmanjšanje uvoza artiklov, ki bi jih lahko proizvajali doma.

Ljubljana, 21. oktobra 1954

17.

Predsednik pojasni, da je iz gornjega poročila razvidno stališče našega Sveta za gospodarstvo, ki ga bo naša delegacija zavzela v konferenci mest v Skoplju, po vprašanju novih instrumentov za plan 1955.

Predno prehajamo na razpravo, moram opravičiti naš Svet za gospodarstvo, ker nismo mogli dostaviti poročila odbornikom ker je o tej stvari razpravljaj Gospodarski svet šele v sredo popoldne pa nismo mogli preložiti to stvar na prihodnji teden, ker se že vrši konferenca preje. Naša skupščinska pisarna se bo **potrdila**, da bo dala na razpolago potreben material.

Predsednik po gornji obrazložitvi, da poročilo v razpravo.

C u r k   Ivan:

Jaz se z poročilom sicer strinjam, vendar se mi ne zdi to poročilo točno, kar se tiče sistema nagrajevanja delovna sila, ko govori, da se na račun nekvalificirane plačuje visoko kvalificirana delovna sila. To je mogoče pojav v tekstilni industriji, kjer je zaposlenih več žena, ki so tudi po novem socialističnem načinu nagrajevanje še vedno zapostavljene. Kolikor so meni te stvari znane, delno iz potrjevanja tarifnih pravilnikov je stvar ravno obratna, da se na račun visokokvalificiranih plačuje nižje kvalificirane. Skoraj nikjer ne zasledimo plače **izpod** 6.000.- din. Jaz mislim, da je stvarno ta postavka postavljena šablonsko za merilo v Jugoslaviji, kar pa za glavna mesta ne drži. Trdim, da na račun visokokvalificiranih prejemajo višje plače nižje kvalificirani.

M a r t i n š e k   Tone:

V obrtnih podjetjih, kjer imajo drugo dejavnost poleg osnovne, se zgodi, da morajo plačati za stranske obrate obresti na osnovna sredstva kot pri glavni dejavnosti. Tako plačujejo višje obresti kot podjetja ki imajo samostojno dejavnost za tak obrat. Ker nam te stvari delajo težave v vsakodnevni praksi bi želel da bi se za te gospodarske obrate določile obresti na osnovna sredstva kot imajo njih sorodna podjetja.

P l a z a r   Franc:

Dosedanji plačni sistem je začasen, ker je to več ali manj še administrativni način, ni pa stimulansa splošne jugoslovanske ekonomske politike, ker bo to pač različno v posameznih komunah, v kolikor ne bodo dani okviri o načinu sklada za plače. Pred vsem mislim poudariti to, da je treba najti način, kako stimulirati podjetja, da bodo prisiljena uvesti delo po učinku, po akordnem sistemu in še ostalih elementih, kar bo brezdvoma doprineslo k uvedbi boljšega in aktivnejšega dela. Sedanja praksa je pokazala, da je v Ljubljani malo normiranega dela ter da je bilo v zadnjem času še to normirano delo ukinjeno. V gradbeništvu že radi slabega plačnega sistema ni mogoče nobeno povišanje norm in akorda, ker se da ugotoviti povprečna produktivnost iz dosedanjega normiranja in po tem se da ugotoviti možnost plačevanja po učinku, kar je bilo sicer zelo težavno. Potrebno bo, da komune dosežejo faktor za pravilen način nagrajevanja. Smatram, da bo treba iti preko politike izkoriščanja in stremeti za tem, da se boljše nagrajuje naše kvalificirane in visokokvalificirane delavce. Mi imamo stalno pred očmi to, da je mojsterski kader po naših podjetjih slabo nagrajevan.

V r h o v c   Stane:

Po mojem mnenju bi bilo prav, da bi bila v poročilu podrobneje orisana problematika davka na osnovna sredstva v kmetijskih strokah. Ta problematika je mnogo bolj občutna kot pa problematika v industriji. Smatram, da bi bilo umestno, da se reši problem amortizacije. V socialističnih kmetijskih obratih in kmetijskih zadrugah na področju mesta Ljubljane, ki jih sicer ni mnogo se pojavlja nezmogljivost razvoja, radi visoke amortizacije in davka na osnovna sredstva iz vidika specifičnosti uporabe teh strojev in dobe trajanja.

M r a v l j e   Božo:

Jaz bi pripomnil, da trditev, da prejema nižje kvalificiran kader boljše plače na račun višje kvalificiranega kadra ne drži. Res pa je da mlajši kader ne da toliko od sebe kot bi lahko, to pa vsekakor vpliva na sedanji plačni sistem.

Če bi se plačni sistem v tej smeri reguliral, bi se situacija znatno spremenila, ker bi mlajši kader stremel za usposabljanje bodisi pri tehničnem ali ustvarjalnem delu, da bi si lahko ustvaril boljši položaj. Tako pa se vidi pri mladih ljudeh, da nimajo za službo tistega interesa, ki bi ga morali imeti. Sistem nagrajevanja po delu bi pripeljal do tega, da bi se ljudje usposabljali.

Vsekakor ugotavljam, da je poročilo tov. Klemenčiča dobro in napredno, ker predlaga da bi se gotovi instrumenti odklonili, da bi se pristopilo k plačevanju po učinku, kar je gotovo delavstvo gotovo že samo zahtevalo.

T u m a Osto j :

Jaz bi se dotaknil vprašanja amortizacije, o kateri je že govoril tov. Martinšek Tone glede podjetja "Obnove". Jaz osebno sem za rešitev tega vprašanja. Prvotno so bile grupe po katerih se je plačevala amortizacija bolj razčlenjene, po novi grupaciji, ki je izšla v Uradnem listu 52. so se te grupe bolj združile in tako imajo na pr. stružnice za lesno in kovinsko stroko isti procent amortizacije. Ker imamo že normative izdelane, predlagam, da se amortizacija obračunava individualno, kar je Republiški gospodarski svet tudi zagovarjal, ker je obraba v kovinski stroki drugačna kot na pr. v oprekarnah.

P r e t n a r dr. Jože:

Opozorjen sem bi v nekaterih podjetjih, da so prispevki za zbornice, kjer morajo biti pač prisiljeno učlanjeni, občutni, ker gredo na račun plačnega fonda, kar znatno bremeni podjetja. S strani podjetij mi je bila izražena želja, da bi se te stroške preneslo na stvarne izdatke, ker pač nimajo s plačnim fondom nimajo nobene zveze.

P o l a j n a r Tone:

Dotaknil bi se vprašanja analize cen, glede na zadnje diskusije, ki so se pojavljale v naših mestih. Tako v Zagrebu kakor tudi v Ljubljani so Trgovinske zbornice analizirale sestav cen, kjer je bilo govora, da bi se določila enotna višina cen. Treba pa bi bilo govoriti še o pretiranih uvoznih koeficientih in o boljših ukrepih proti lovcem na provizijah. Potrebno bi bilo, da bi se trgovina

in cene bolj obdelane v tem poročilu.

K l e m e n č i č   ing. Ivo:

Tovariši ! Ta problematika, ki smo jo iznesli v poročilu je bila v glavnem napravljena na podlagi posvetovanja, diskusije itd., ki se je vodila na zborih volivcev. Mislim, da se je v principih, ki so v tem poročilu postavljeni tudi že dovolj pisalo. To poročilo je siže problematike, ki se bo dal na konferenci mest v Skoplju. Konkretno bi pa odgovoril na par vprašanj.

Glede plačevanje visokokvalificiranih delavcev na račun nekvalificiranih, mislim, da ta problem drži, da se je pri sedanjih instrumentih najemalo nekvalificirano delovno silo tudi za to, da se je ustvaril večji obračunski plačni sklad, da se je lahko plačalo višje kvalificirane delavce in uslužbence. Strinjam pa se s tov. Curkom, da se pojavljajo tudi obratni problemi, da se plačuje nekvalificirana delovna sila na račun kvalificirane. Po mojem mnenju je to važna stvar, res pa je, da to manjka v poročilu. Povdaril bi to, da so tarifni pravilniki v podjetjih obračunski plačni sklad razdelili v celoti zato, da se je pač lahko postavka za plačni fond dvignila. Lahko pa bi se postavke v tarifnih pravilnikih postavile tako, da bi podjetja v njih obdržala gotove rezerve, da bi plačala tistega, ki bi delal več po normi in dvignil svojo proizvodnjo. Bistveni problem pa je v tem, da so podjetja svoj plačni sklad razdelila na vsa delovna mesta s tem, da so nižje kvalificirana delovna mesta dobila višje postavke mesto, da bi vodila politiko, da se ustvarijo rezerve iz katerih bi podjetja plačevala tistega, ki bi za svojo sposobnostjo in pridnostjo ustvaril večjo vrednost. Res pa je, da je predpisana postavka minimalne plače.

Dažje bi se dotaknil vprašanja glede obresti na osnovna sredstva v stranskih obratih. Na to je odgovoril že delno tov. Tuma. Konkretno v tej stvari več ne bi vedel povedati. Ta problem verjetno nastopa več ali manj v vsakem podjetju, če se plačuje isto na kovinsko stružnico v mali popravljalnici in pa v industrijskem obratu, odnosno večjem obrtnem obratu, to jasno upliva na položaj v podjetju. Konkretno jaz nisem točno poučen v tej stvari in ne morem

dati odgovora, dobro pa bi bilo, da bi nekdo iz podjetja podal svoje mnenje. Tovariš Martinšek je prišel z premajhno dokumentacijo.

Glede vprašanja stimulacije podjetij za delo po učinku, ki ga je postavil tov. Lazar, kot vidite iz poročila je osnovna misel ta, da naj nov sistem instrumentov daje možnost, da lahko podjetje več plačuje tistega, ki je več napravil. To je osnovna misel v poročilu s katero mislim, da se vsi strinjate in je bil ta predlog pisan tudi že v naših časopisih.

Glede amortizacije je bil postavljen problem v tem, da se določi plačevanje iste z ozirom na trajanje stroja in slično. Ni vseeno, če dela ena tovarna ali podjetje na stroju v eni ali dveh oziroma treh izmenah. Obraba v teh primerih je jasno različna.

Na koncu bi imenil še na kratko glede cen v naši trgovski mreži. Gospodarski svet Mestnega ljudskega odbora konkretno ni smatral za potrebno, da bi ta problematika prišla v poročilo, ker vprašanje maksimiranja marž v trgovini bi imelo i dobre i slabe strani. Vsako maksimiranje marž bi privedlo do tega, da bi tudi oni, ki imajo predpisane nižje, šli na višje maksimirane marže. Mislim, da je to problematika, ki jo je Trgovinska zbornica predvčerajšnjim obravnavala in da so misli na tem zborovanju bile v glavnem zdrave. Smatram, da bi bilo pametno, da bi šli po receptu, ki ga je zavzel Zagreb.

M a r t i n š e k T o n e:

Gradbena podjetja imajo v svojem sestavu avtomobilski park, ki je lahko večji kot največja podjetja avtoprometa. Gradbena podjetja morajo plačevati za glavno panogo 9 % amortizacije oziroma obresti tudi za avtopark, s čemer so prikrajšana, ker prometna podjetja plačujejo le 6 %. Na ta način avtopark gradbenih podjetij ne more konkurirati ostalim prometnim podjetjem, zahteva pa se, da so ta podjetja s prevozi konkurenčna. V tem je problem.

T u m a O s t o j:

Izjemo za obresti na obratna sredstva 6 % imajo železnice. Pri nas gre samo za amortizacijo, ki se obravnava individualno. Za to je izšel predpis v Uradnem listu 52. Amortizacija za avtomobile je nizka in bi jo podjetja lahko obravnavala posebej kot prometna podjetja, ne glede na to, kje se nahajajo. Torej tu se da ta stvar urediti. Glede amortizacije strojev pa, ki je urejena po grupah, kjer

je za vsako grupo gotova stopnja, tam je stvar drugačna in ne moremo upoštevati tega ali se dela v eni izmeni ali v treh izmenah. Dobro pa je, da imamo mi norme, s katerimi bomo to stvar uredili. Da pa je bil uveden ta strnjeni grupni sistem, je vzrok v tem, ker banka ni morala kontrolirati po tako razdrobljenih grupah. Če imaš 3 ali 4 številke je to lahko kontrolirati, težje pa je, če greš bolj v detaile.

Č o t a r i n g. Rado:

Mi imamo po različnih okrajih istorodna podjetja, ki imajo različne obveze do komun. To močno vpliva na kalkulacije in na konkurenco. Moj predlog bi bil, da sme vsesкупaj bazirati na isti participaciji. Take slučaje neenakih obvez imamo v prometu in gradbeništvu.

Z u p e t Avgust:

Spregovoril bi rad samo na kratko glede cen, oziroma ta, glede stališča, ki ga ima Ljudski odbor do tega vprašanja. Mi smo o tem že dosti razpravljali, je pa to še vedno pereč problem in tudi aktualen. Mislim, da bi se to stališče moralo objasniti, predvsem sedaj, ko gre naša delegacija v Skoplje. Imam občutek, da Mestni ljudski odbor dela v tej smeri, da gre to vprašanje od odbora proč, da se prenese reševanje tega vprašanja na druge organe. Do tega je prišlo zato, ker ni zavzel Mestni ljudski odbor dovolj jasnega stališča. Strinjam se s stališčem, da nek administrativni poseg ne bi mogel podvzeti dela normiranja marž, ker bi to vodilo v drugo skrajnost. Smer političnega in moralnega pritiska in administrativnih mer, bi vodila do tipične spekulacije in marsikdo bi se znašel pred sodiščem, ker ne bi imel jasne orientacije. To govorim iz tega razloga, ker imam občutek, da je Ljudski odbor bil spričo nerodnega razpravljanja o tem vprašanju na prejšnjih zasedanjih premalo umerjen, da bi delal v to stran. To mislim iznesti radi tega, da se bo ta važna razprava vztavila v dnevni red aktualnih gospodarskih vprašanj.

D e r m a s t i a Mara:

Akcijo proti znižanju cen je poduzela Republiška Trgovinska zbornica. Prepričati je hotela poslovanje v cilju Zakona ponudbe in povpraševanja. Trgovinska zbornica je pristala, da se prične poslovanje z dogovarjanjem cen, za to pa so porastle cene zlasti v kmetijskih proizvodih. Pogovoru tov. Maršala na Ostrožnem se je ponovno začela baviti Trgovinska zbornica z vprašanjem odkupa krompirja, vina, grozdja, sadja, mesa itd. Pred nami pa se je pojavil problem kaznovanja in ~~sekej~~ sankcij proti podjetjem, ki se tega dogovora v okviru Trgovinske zbornice ne bodo držala. Podjetja, ki kršijo dogovore ~~ga-leh~~ jih lahko Trgovinska zbornica kliče na odgovor in je tu tudi častno sodišče, ki jim lahko izreče kazen, opomin ali ukor ali da se jih vrže iz zbornice kot člane. Tu pa bi bilo potrebno sodelovanje med okrajnimi Trgovinskimi zbornicami in Mestnim ljudskim odborom, da bi proti takim podjetjem, katera bi zbornica kaznovala v okviru častnih sodišč, Mestni ljudski odbor na predlog zbornice poduzel druge mere in ukrepe n.pr., da se jim postavi prisilna uprava ali slično. Proučili smo očitek glede visoko ustvarjenega dobička in videli, da to v veliki meri drži in da je v večini vzrok ta, da so trgovska podjetja pričela z navijanjem cen. V tej smeri je bila izdana anketa, na-pravili bomo analizo in vam javili končni rezultat. Prosila pa bi za pomoč Mestni, ljudski odbor, da bi čim pride mestna Trgovinska zbornica z predlogom poduzel ukrepe po oblastni liniji proti kršiteljem.

P i p a n Franc:

Strinjam se z odrejanjem amortizacije po trošenju sredstev. Potrebno pa bo izpremniti instrument po koriščenju amortizacije. Po mojem^{ne} bi bilo pametno, da se dovoli koriščenje samo za tiste predmete in tiste stroke za katero je bila odvedena. Podjetja imajo amortizacijski sklad, ki ga ne smejo koristiti za druge predmete, ki so izrabljeni, to pa dela v podjetju preglavice.

T u m a Ostož:

To kar je tovariš trdil ne drži več. To je bilo urejeno z uredbo v Uradnem listu, da se sedaj lahko koristi amortizacijski fond po grupah.

J e l e n c   i n g .   D a n i l o :

Ugotovil bi, da je poročilo tov. predsednika Gospodarskega sveta zadelo v jedro problematike in mislim, če bi se to poročilo prediskutiralo na zasedanju volilnih enot zborov volivcev, bi bilo koristno. To je po mojem mnenju prvič tudi, da bo Mestni ljudski odbor postavil take probleme na konferenco mest. Dalje bomo tudi na prvih zboreh volivcev obravnavali, kar bodo podjetja in zbori proizvajalcev iz vsega tega povzeli.

T u m a   O s t o j :

Glede cen smo mi v zadnjih letih prešli na sproščen konkurenčni zakon, nismo pa ustvarili potrebnega, ker ni zadosti robe. Potrebe po raznem blagu so bile tudi vzrok, da so se cene dvignile. Po mojem mnenju bi bilo dobro, da bi obstojal Urad za cene, ne sicer tak kot včasih, tj. administrativni, temveč nekako manjši, ki bi v posameznih slučajih analiziral stroške in komplicirane stvari. Marsikdo bi rekel, da bi se s tem povzročili stroški, ki bi jih po njegovih mnenjih porabili birokrati za to urejanje. Dobro pa bi bilo, da se preštudira stvar maksimiranja cen.

M a r e n t i č   i n g .   V e r a :

Na terenu je bilo veliko razburjanje zaradi dviga cen in zaradi dobička nekaterih podjetij. Pametno bi bilo to, kar je omenil to. v. Tuma, da bi imeli nek organ, ki bi zasledoval cene in pri tem interveniral. Letos junija so se ljudje pritoževali, čaš da odkupujejo češnje po 3.- din kilogram, dočim so se v Ljubljani na trgu prodajale po din 50.-. Dalje so ljudje ugotavljali, da je bilo n. pr. mleko v Beričevem po 16.- din litera, v Ljubljani pa din 30.- itd. Nujno je, da bi bil tu urad, ki bi spremljal cene in preprečeval tako dviganje.

K l e m e n č i č   i n g .   I v o :

Mogoče tov. ing. Cotarja nisem pravilno razumel, ko je omenil, da se določa različna participacija po različnih okrajih. Zdi se mi, da je za enaka podjetja po vseh okrajih enaka participacija. To vsaj drži za podjetje "Petrol" in "Odpad" prav zagotovo, da ima isto participacijo povsod res pa je, da ima podjetje centralni sedež v Ljubljani.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

V celotni diskusiji ne smemo pozabiti na eno stvar, to je odpraviti ekonomske potežkoče in pregledati način ureditve ekonomskih pogojev. Mislim tovariši, da je bila to, ena bistvenih stvari na današnji diskusiji na splošno. Gledati moramo, da bomo ekonomsko rešili probleme, kateri posegi bodo v našem sistemu nemi- novno potrebni. Zato bi se morali vsi boriti. Nepravilen sistem nam lahko začne zavirati svobodne odnose tržišč in s tem dvig ne samo proizvodnih sil, temveč tudi proizvodnosti dela. To je eden izmed res- nih problemov, ki so po vsem svetu možna.

Na tem mestu bi bilo potrebno tudi diskutirati po vpra- šanju cen.....(govor nadaljevan kljub prekinitve elektri- nega toka).

Če danes mi ugotavljamo, da je dejansko porast cen v kmetijskih proizvodih posledica, da nismo notri socialističnega kro- ga postavili pozitivne strani našega razvoja pravilno in da so neka- teri izkoristili to stvar na škodo potrošnikov odnosno na škodo so- cialistične izgradnje. Dejansko je bil to eden od osnovnih pogršk in da je bila naša Trgovinska zbornica kritizirana radi nepravilnega posega. Ko je postavila problem odkupnih cen vis-a-vis kmetu, pa je dejansko ~~pe~~ napravila pravilen družbeni poseg, kar smo videli tudi iz govora Maršala Tita.

Vprašanje, ki bi se ga bilo še dotakniti in o katerem je že govoril tov. ing. Klemenčič je vprašanje državljske discipline ne samo od strani podjetij, ampak tudi s strani potrošnikov. To je vprašanje naše močne družbene dejavnosti, katero je treba razvijati na širšem polju. Ne morem se strinjati s tov. Zupetom, ki pravi, da Mest ni ljudski odbor v tem pogledu ni ničesar napravil. Dejansko mi vze- mimo onega, ki cene odreja v konkretni tgovin~~h~~, da je on istočasno pro- izvajalee in potrošnik in da bo dejansko celoten račun nosil on sam. Dalje moramo mi preko političnih organizacij in drugih družbe- nih organizacij~~h~~ voditi borbo p~~to~~ri tistim, k~~h~~ stoje ob strani. Mestni ljudski odbor lahko posega z prisilno upravo, proti kršiteljem to je osnovna stvar, druga stvar je pa, da mora MLO v splošnem ustvar- jati specifične pogoje, ki lahko vplivajo na razvoj cen ne samo v Ljubljani, temveč v vsej Jugoslaviji. V tem pogledu moramo veliko na- rediti.

Naslednje vprašanje je vprašanje odnosa Mestnega ljudskega odbora in politike Mestnega ljudskega odbora do obrtništva.

v tem pogledu lahko na bazi koristnih pripomb, ki jih je dal tov. Kardelj, da imamo možnost o vprašanju razvoja uslužnostne obrti ki niso središče velikih obrtov razpravljati na skupščini.

Eno vprašanje, ki ni bilo tretirano danes, je vprašanje pomladka in to vprašanje strokovnega pomladka, ki pri nas še ni rešeno in visi v zraku, ter pritiska pri vseh podjetjih na splošni družbeni razvoj. Vprašanje pravičnega strokovnega šolstva je potrebno zavzeti v zvezi z diskusijo o instrumentih za leto 1955. To stališče še ni bilo resno razpravljano.

Končno bi se še dotaknil vprašanja odnosa podjetij do uporabe ~~de~~ fondov na svobodno razpolago in vprašanja družbene odgovornosti kolektivov, da se ti fondi dejansko tudi rešijo.

Prosil bi, da glasujete o tem, če se s predloženim poročilom strinjate.

S o g l a s n o sprejeto.

27

D r o b e ž Franc:

Tovariši ljudski odborniki!

V zvezi s sistemom finansiranja in sistemom stanovanjske izgradnje, bi pripomnil to, da je bil material v celoti objavljen v Ljubljanskem dnevniku", tako, da so bile stvari spremljane. Dodal bi še sledeče:

Ta referat, ki je bil objavljen v peti številki, je prav za prav rezultat zahtev, ki se pojavljao v zvezi s potrditvijo sistema kreditiranja stanovanjske izgradnje, v okviru politike ki jo bo morala bodoča komuna voditi. Ta dosedanji sistem finansiranja stanovanjske izgradnje ni dajal garancije komunam, da bi lahko vodile sistematično politiko sistema kreditiranja stanovanjske izgradnje.

Potrebno je v okviru komun organizirati namenski sklad za finansiranje stanovanjske izgradnje, To naj bi bila vsa sredstva namenjena na finansiranje stanovanjske izgradnje, naj-si bodo to sredstva, določena posebej za to, ali pa sredstva, s katerimi bi lahko gospodarske organizacije razpolagale in uporabljale v te svrhe. Na ta način bi se ustvaril sistem stanovanjske izgradnje, po katerem bi se lahko planirala stanovanjska izgradnja in po katerem bi se lahko planiral sistem stanovanjske izgradnje na področju komune.

S tem v zvezi je potrebno omeniti to, kako danes gospodarske organizacije razpravljajo o razpolaganju s svojimi sredstvi na skladu za samostojno razpolaganje. Iz vseh dosedanjih razprav smo dobili vtis, da se sredstva na skladu za prosto razpolaganje za stanovanjsko izgradnjo do sedaj niso čutila tisto kot bi sicer bilo potrebno, če bi gospodarske organizacije vodile istočasno brigo za razširitev svoje proizvodnje, ^{tudi} za reprodukcijo delovne sile. Gospodarske organizacije premalo mislijo na to, da se je potrebno truditi poleg razširjene proizvodnje tudi tudi za pogoje svojih delavcev, da bodo sposobni za delo pri tej razširjeni proizvodnji. Da temu do sedaj ni bilo tako, je deloma kriv sistem, da so gospodarske organizacije razpolagale s premajhnim zneskom, s katerimi niso mogle samostojno pristopiti k stanovanjski izgradnji, zato so ta sredstva namenila za druge svrhe, ali pa so jih porabila v druge, manj potrebne namene.

Po sistemu, ki ga obravnavamo sedaj v zvezi s tem, da bi vsaka komuna imela svoj namenski sklad za izgradnjo stanovanjskih zgradb, bi sredstva lahko namenili za tiste namene, za katere so dejansko potrebna. Ta sredstva bi se zbrala in bi se tako lahko manjše ali večje gospodarske organizacije združevale z namenom gradnje stanovanjskih hišic na področju komune.

V zvezi s sistemom finasiranja stanovanjske izgradnje naj omeji to, da tema obravnava predvsem dva osnovna sistema, ki bi se morala uveljaviti pri stanovanjski izgradnji v bodoče, ker predstavlja to neposredno družbeno izgradnjo stanovanj, ki na bi bila namenjena delavcem v panogah, v katerih so delavci velikokrat navezani na premestitve kot je to JLA in podobno. Drug sistem stanovanjske izgradnje pa bi predstavljal zadružni sistem izgradnje. Ta sistem se obravnava temeljiteje zato, ker ima prednost, da se v to izgradnjo lahko vključi sleherni interesent, s tem pa se doseže tudi večja zazidava, kar je mnogokrat nujno potrebno. To bi se seveda vršilo v manjšem obsegu, t.j. v tistem obsegu, katerega mesto lahko zavzame, v mestu samem pa bi se podpirala na ta način tudi individualna izgradnja in sicer predvsem v okviru vrstnega sistema, sistema, ki bi terjal od komune kot take manj sredstev za komunalno ureditev stanovanjskega naselja. Ti osnovni sistemi, principi, so postavljeni v referatu samem, ki je namenjen tudi kot predmet diskusije na **skopljanski konferenci**. To seveda v okviru instrumentov družbenega plana /kot druga točka dnevnega reda/. Sam referat, ki je bil obdelan v dnevniku, še ni popoln, ker je šel v dnevnik iz prve roke, pozneje pa so se stvari še dopolnile. Stvari se bodo morale dopolnjevati še naknadno, pri samem študiju. Odbornike bi prosil, da dajo potrditev k temu, ali da to stvar dopolnijo, gre za sistem, ki je bil obdelan in objavljen. Na ta način bo lahko delegacija za skopljansko konferenco lahko zavzela določeno stališče, tako, kakršnega bo zavzel MLO. To stališče obravnavajo tudi

druga mesta , to bo predhodno obravnavano še na komisiji, ki ima sejo pred samim plenumom konference. Ti predlogi bodo predloženi v imenu 11 mest, ki so pri tem tangirana. Osnovni povdarek za perspektivo se daje komunam, da bi le-te stvarno vodile glavno politiko stanovanjske izgradnje njenega področja, da bi lahko istočasno dosegale utrjevanje ostalih momentov, ki so potrebni za pravilno urbanistično izvajanje vsakega mesta. Na ta način smo formirali ta fond za gradnjo stanovanjskih zgradb. Povdariti pa moram to, da smo kljub dobremu razpoloženju in iniciativam, ki je bila pri tem položena, naleteli na težave pri Narodni banki, zaradi tega, ker nam dela težave s tem, da pravi, da podjetja niso upravičena samostojno razpolagati s sredstvi in jih dajati v sklad, da so to sredstva, katera morajo podjetja koristiti sama, ali pa jih koristiti za razširitev svoje proizvodnje. To je ena okrožnica Centrale Narodne banke FLRJ, po kateri se morajo pa ravnati tudi ostale podružnice NB širom FLRJ. Ugotavljamo pa, da je ta okrožnica protizakonita, ker je z zvezno uredbo dan sklad za samostojno razpolaganje podjetjem na samostojno razpolaganje. Čim to v uredbi stoji, so v podjetju upravičeni ta sklad razdeliti tako kot v podjetju ugotavljajo, da je najbolj pametno in koristno. Zaradi tega vztrajamo pri svojem in nam je uspelo NB prepričati, da postopek s tem v zvezi teče. Da pa motenj ne bo, je potrebno zavzeti to stališče tudi na skopljanski konferenci in ga braniti, da se doseže enotni sistem za celo FLRJ.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Slišali ste izlaganje tov. Drobeža in mislim, da ga dam na diskusijo. Pri tem pa ne smemo pozabiti na misli, ki so bile iznešene kot sklep Sveta za stanovanjske zadeve MLO v Ljubljanskem dnevniku.

M r a v l j e Božo:

Tov. Drobež je omenil, da podjetja niso pokazala interesa pri dajanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo. V kolikor podjetja tega niso napravila sama, je krivda nekoliko na nas samih, na ljudskih odbornikih, specialno pa odbornikov zbora proizvajalcev.

ki niso znali pravilno prikazati potrebe, o katerih smo že večkrat diskutirali, celo pred skupščino MLO. Apeliral bi na ljudske odbornike, da so prav oni tisti, ki te pomanjkljivosti lahko odpravijo. To lahko dela vsak na svojem terenu in na svojem področju dela. Glede razširjene proizvodnje mislim, kolikor sem pravilno razumel, da bi bilo potrebno podpreti oz. formirati obrtniške kapacitete, iz katerih bi se razvijala večja podjetja. Kaj bi s tem dosegli? Dosegli bi, da bi se istočasno usposobilkader, ki bi bil kos nalogam v času, ko bi se podjetja razširila.

Glede zidanja v mestih sem mnenja, da je v mestih nemogoče zidati stanovanjske hišice /majhne/, enonadstropne ali pa celo pritlične. Ravnati se je treba po okolici in gledati, ali so urejene komunalne naprave, kanalizacija in podobno. Na periferiji bi lahko prešli na individualno gradnjo stanovanjskih hišic, med tem ko v mestu težje ali pa sploh ne.

Dotaknil bi se misli, katero je iznesel tov. Drobež, ko je rekel, da Narodna banka tega ni dovolila. S tem se ne bi strinjal. Narodna banka ne daje nobenih predpisov. Obstojajo zvezne uredbe, katere mora sprovajati v življenje tudi Narodna banka.

B o r š t n i k   F r a n c :

V celoti se strinjam s poročilom, objavljenim v Ljubljanskem dnevniku. O tem se je mnogo razpravljalo tudi po sindikalni liniji. Jasno pa je, da problema stanovanjske izgradnje ne bo mogla rešiti Ljubljana sama kot taka. Ko obravnavamo vprašanje dobička v podjetjih, sklada za samostojno razpolaganje, vprašanje cen i. t. d., naletimo na vprašanje, kako sredstva kanalizirati v ta kreditni sklad za stanovanjsko izgradnjo. In ko ž o tem goovrimo, bi hotel seznaniti oba zbora MLO s stališčem enega odbornika, če hočete člana zbora proizvajalcev MLO v zve s tem, ko se te stvari tolmačijo kjudem. Povedati je treba ljudem jasno in pokazati na ukrepe in jim obljubiti, da bodo stvari forsirali. Tu pa pride na sestanek odbornik zbora proizvajalcev MLO z dvournno zamudo in začne govoriti, kao je nemogoče takostvar izvajati, ker češ, našim podjetjem se ni nič

31

pustilo v fondu za prosto razpolaganje. Ostalo je samo 80 milj. kako gočemo zdaj graditi. Ko ga opozoriš na to, pravi, jaz sem ljudski odbornik in te stvari dobro poznam. Kadar gremo na razne sestanke, moramo reševati prav te stvari, prav problem stanovanjske krize. Podjetja pa ne smejo videti rešitve samo v razširjeni reprodukciji, pač pa se morajo zavedati tudi rešitve problema stanovanjske izgradnje. Če bomo delali tako, ne bomo prišli daleč. Ljudem takih podatkov ne moreš dajti. Ljudje na podlagi tega potem pravijo, 12% je ostalo Ljubljani, drugo je pa šlo, deloma v Beograd, deloma pa republiko. Mislim, da tako demagogijo ne bomo prišli daleč. Povedati je treba, tako je in nič drugače.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Mislim, da MLO interesira, kdo je tisti odbornik.

B a z n i k Albin:

Tak napad ne sliši na skupščino MLO. Bila je diskusija o teh dobičkih in o gradnji stanovanj. Rekel sem, ko se je govorilo da se lahko gradi, to in postavil vprašanje, kako bo mogoče graditi, če nam letos ni uspelo tega spraviti skupaj. To je eno vprašanje.

Drugo vprašanje pa je vprašanje graditve stanovanj. Nikdar nisem bil proti temu, da bi se gradilo. Postavil sem samo to da so podjetja postavila pred MLO zahtevo za odobritev gradnje stanovanj. Tega odobrenja podjetja niso dobila, ker urbanisti niso vedeli, kam naj določen, nameravna objekt postavijo. Kdo je govoril, da se vse da v Beograd. Če ti ne veš, koliko imajo podjetja participacije na dobičku, je dddsti žalostno. Če imaš ti 10 milijonov din dobička, gre od tega 50 milj. zvezd nekaj republiko, nekaj pa MLO-u. Udeležba na dobičku je minimalna. Te stvari zelo dobro poznam. Če postavite človeka, da nekaj zagovarja, morate postaviti tačega, ki to zna. Vem dobro, kako daleč smem in kako daleč ne smem.

Čudim pa se tovarišu Drobežu, ko pravi, da podjetja kažejo premalo nagnjenja za stanovanjsko izgradnjo. Želel bi poznati kolektiv, ki za delavca ne bi hotel skrbeti in graditi zanj stanovanj. Poznal bi ga rad. Res je le-to, da povsod

niso bile dane možnosti, da bi se gradilo. Ni povsod možno postaviti dvo ali trostanovanjsko zgradbo. Treba je imeti predhodno urejeno komunalno dejavnost, kanalizacijo in podobno. Kjer soti pogoji dani, lahko gradiš, drugje pa ne moreš. Naša boleča rana je v tem, da urbanizem še ni urejen tako kot bi moral biti.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Je tovarišem ljudskim odbornikom že vse jasno?

.....

Iz letošnjih izkušenj smo videli, da kapacitete ne odgovarjajo, ne še toliko kapacitete ssame kot mehanizacija v podjetjih. Predvsem velja to za gradbena podjetja. Na te stvari moramo paziti. Sam zase sem prepričan, da kolektivi ne bodo nasprotovali dati določene vsote za gradnjo stanovanj. Drugo pa je vprašanje, kako ta denarna sredstva pravilno izrabiti. Letos smo namreč imeli odobrenih za gradnjo stanovanj precej sredstev, nismo pa teh mogli realizirati, ker ni bilo vse urejeno.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Ima še kdo kakšno pripombo, ali dam lahko zaključno besedo
žov.Drobež-už

D r o b e ž Franc:

Imel bi predvsem to pripombo v zvezi z vprašanjem gradbenih kapacitet in gradnje stanovnj.

To vemo in zato iščemo primeren finančni sistem, ki bi stimuliral dvig gradbenih kapacitet in sicer tak sistem, ki bi omogočil, da bi se finančna sredstva zbrala pravočasno, da bi lahko pripravili dobre programe, izmerili lokacije, dobr preštudirali sistem gradnje, šele potem lahko gremo na gradilišče. Na ta način bi gradbene kapacitete toliko povečali, ker bi gradbena sezona trajala skozi celo leto. V sedanjem sistemu smo pa mnogokrat gradbeno sezono skrajšali, običajno

meseca avgusta, septembra in oktobra, meseca novembra pa vrednost gradbene dejavnosti že pada. Zato je osnovno vprašanje, ko obravnavamo izboljšanje stanovanjske izgradnje, vprašanje ureditve finančnega sistema in se takoj lotiti tudi vseh drugih problemov, t.j. urbanizma mesta Ljubljane, vprašanja povečanja proizvodnje gradbenega materiala, povešanje mehanizacije gradbenih podjetij in podobno. Mehanizacijo v gradbenih podjetjih povečujemo s tem, če stroje izkoriščamo skozi celo leto. V tem primeru mehanizacije v gradbenih podjetjih ne potrebujemo več toliko, če bomo sveda gradbene kapacitete skozi celo leto dejansko tudi izkoriščali. To je osnovno vprašanje, ki ga obravnava ta sistem. Mi pa mislimo gradbene kapacitete povečati še z drugimi oblikami. To je združna graditev stanovanjskih hišic. Gradiliščem damo pomoč za ureditev mehanizacije in začnemo povečevati gradbene kapacitete s samimi individualnimi interesi gradenj, kjer bi se uveljavljala njihova prostovoljna delovna sila. To je nov moment za povečanje gradbene kapacitete.

Drugo pa je to, kar se je tukaj diskutiralo med dvema odbornikoma, ali je odnos pri podjetjih za stanovanjsko izgradnjo dorasel do primerne višine. Mnogo je podjetij, kjer se je ta odnos znatno popravil, največ pa je takih podjetij, ki skušajo reševati izboljšanje stanovanjske izgradnje delavcev s tem, da pritiskajo na administrativne organe, naj bi v okviru obstoječega stanovanjskega fonda ta problem rešili, malo pa govorijo o materialnih pogojih v podjetju, ki bi doprinesli k izboljšanju standarda delavcev. Ugotavlja se, da podjetja, sindikalne organizacije ali direktor podjetja zelo lepo napišejo, kako nujno je kdo v podjetju potreben stanovanj in nič več. To je zame popolnoma zgrešeno reševanje stanovanjske stiske s strani podjetij. Kar se je odrazilo na sestanku KSS, ko je bilo govora o tem, je to, da je zelo razširjena miselnost, ne vem pa, ali je to. B a z n i k diskutiral tudi v tem smislu. Podjetja pravijo, češ, dali bi sredstva v kreditni sklad, samo zmanjšajte nam obveznosti.

Za to so že zakoniti predpisi, s katerimi se ta sredstva zamejo in mi kot organ oblasti delamo s temi sredstvi, ki so najbolj primerna za gradnjo stanovanj. S temi sredstvi podjetje ne more razpolagati. Ta sredstva so družbena lastnina. Podjetja imajo sredstva, katera pripadajo njim, na skladu za samostojno razpolaganje. V okviru teh sredstev lahko podjetja razmišljajo o tem, koliko sredstev lahko določijo za izboljšanje pogojev delavcev za izgradnjo stanovanj ali pa za družbeno izgradnjo, za izboljšanje sanitarnih pogojev in podobno. Tovariš M r a v l j e je hotel poudariti, da pri Narodni banki ni težav. Mi konkretno ne govorimo, katera je ta NB, niti nismo rekli, da je to Direkcija NB v Ljubljani. Vemo, da obstoja okrožnica Centrale Narodne banke FLRJ, ki pa je protizakonita. Izdala jo je Centrala Narodne banke FLRJ in jo morajo pri današnjem centraliziranem sistemu izvajati vse podružnice NB širom cele države. Mi pa vemo, da ta ne more veljati, ker je protizakonita. Podjetja imajo v zvezi z njo veliko težav, in sicer podjetja, ki so ta sredstva že nakazala, banka pa jim tega ni hotela sprovesti. To je zdaj rešeno do neke mere, ni pa še rešeno dokončno.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Lahko preidemo na glasovanje po tem delu oz. po predloženih zaključkih. Kdo je za to, da se ta predlog in referat v celoti sprejme, naj dvigne roko.

Predlog je s o g l a s n o sprejeto

Ostaja še vprašanje, vprašanje, ki se bo razpravljalo na konferenci mest v Skoplju, t.j. vprašanje diskusije v zvezi s formiranjem komun in skupnosti komun. Danes je o teh problemih odnosno o rezultatih, do katerih so posamezni delovni organi prišli, razpravljala izbrani iniciativni odbor obeh ljudskih odborov. V tej diskusiji se je pokazalo, da kljub prilično veliki pažnji, ki so jo posamezni delovni organi posvetili pri razpravljanju posameznih problemov, ne moremo govoriti o tem, da bi se izkristalizirala vsa mišljenja in popolnoma jasno postavil problem kompetenc in vprašanje kadra v zvezi s formiranjem komun. Zato mislim, da bi

bilo zelo težko, če bi danes definitivno stališče zavzeli in s tem odhajali na to konferenco. Mislim, da je dovolj to, da pomagamo pri samem razčiščevanju problemov na konferenci s tem, da bomo iznesli stališča, do katerih smo prišli, katera so bila prediskutirana v sredo zvečer /dne 20. oktobra 1954/. Na sestanku niso bili prisotni vsi ljudski odborniki, mislim pa, da je bilo to splošno objavljeno in da je to splošna diskusija, katere se lahko držimo. Moje osebno mišljenje pa je, da s tem doprinašamo k razčiščevanju in da na temelju te diskusije in pa mišljenj, ki se bodo izkristalizirala, da se probleme hitreje rešujejo in bomo tako sposobni priti pred MLO s platformami in elaboratom. Toliko sem hotel dodati k tej točki dnevnega reda in prosim ljudske odbornike, da se izjasnijo. Ima kdo še kakšno pripombo oz. sugestijo? Ali se tovariši ljudski odborniki strinjajo s tem stališčem. Lahko preidemo na ~~glasovanje~~ naslednjo točko dnevnega reda? Po tej točki dnevnega reda namreč glasovati ne moremo, ker gre le za razčiščevanje pojmov, o katerih smo konkretno diskutirali posebej.

AD 3. POROČILO O PRIPRAVAH PROSLAVE 10.OBLETNICE OSVOBODITVE LJUBLJANE IN IZVOLITEV OŽJEGA PRIPRAVLJALNEGA ODBORA.

Uvod k poročilu samem poda tov. M o d i c dr. Heli, predsed Sveta za kulturo MLO, kako sledi:

Tovariši! Drugo letoslavi Ljubljana 10.obletnico osvoboditve. Mislim, da pri tem ne gre samo za našo notranjo-lokalno zadevo, zazadevo same Ljubljane, ker je Ljubljana končno le glavno mesto Slovenije. V zvezi s temi predstojimi praznovanji smo na Svetu za kulturo MLO razpravljali o pripravah, ki bi bile primerne, da ta praznik proslavimo. Seveda nujna stvar pa je, kar pa ni samo predmet našega sveta, niti ne samo MLO-a, nego vse Ljubljane, vseh družbeno političnih organizacij i.t.d. Vendar bo s tehničnimi pripravami v zvezi s prireditvami ob tej priliki padla velika odgovornost na naš svet in prav zaradi tega ~~se~~ je o teh stvareh podrobneje razpravljajl ravno naš svet. V teh diskusijah je bil sestavljen en razmeroma obsežen program. Mi namreč ne smatramo, da bi proslavljali samo tisti dan naš meseca, ampak, da bi dali celemu letu 1955 značaj slavnosti, ob priliki proslav obletnice osvoboditve Ljubljane kot prestolnice Slovenije, kar naj bi se odrazilo v vsem življenju, v vseh proslavah, ki bi se vrstile skozi leto, predvsem pa pred samim praznikom in da bi v te proslave vključili vse Slovence, da bi to proslavili z raznimi gostovanji iz provine v Ljubljani. v zvezi s tem so seveda stvari, ki presegajo okvir dela našega sveta, kar velja recimo za olepševanje mesta, kar je stvar Sveta za gradbene in komunalne zadeve MLO. Tudi drugi sveti bodo lahko prispevali svoj delež pri tem. Pripravljajo se neke vrste publikacij v zvezi z obletnico osvoboditve Ljubljane, neke vrste publikacija o pridobitvah predvsem Ljubljane, deloma pa tudi cele Sloevnije v teh 10. letih Osvoboditve. Pripravlja se almanah, ki bi likovno prikazal razvoj Ljubljane. Bila je dana pobuda, da bi se v tistih dneh praznika organiziralo nekaj več razstav, ki bi zavzele

32

za to cele ulice, ki bi bile v foto in drugih praktičnih oblikah prikazale vse te pridobitve, predvsem Ljubljane, ter nove izgradnje institucij, pridobitve na komunalnem področju i.t.d. V glavnem, o čemer je Svet za kulture MLO že razpravljal je to, da bi Ljubljanski festival vključili kot neko osrednjo točko te proslave, tega prazničnega dela, da bi bil to res festival osvoboditve Ljubljane. Podrobneje bi vam o vseh teh programih poročal tov. M i k l a v i č Zvone, tajnik oz. načelnik Tajništva za kulture MLO.

Gre za to, da program ne more biti fiksiran, ker je odvisen od raznih drugih faktorjev. MLO bi lahko potrdil neke osnovne linije tega programa, glede tega, ali je pravilno postavljen, ali pa bi se moral razvijati v drugi smeri. S tem v zvezi bodo tudi izvestnostreški, kateri morajo biti predvideni, določiti v naprej se pa ne dajo. Treba pa bo program več ali manj fiksirati in na podlagi tega programa izdelati pogodbe z različnimi umetniki, ki bi nastopali v okviru tega programa. Na koncu bi dal še eno priporočilo, smatram namreč, da bi bilo prav, da specialno za organiziranje praznov 10. obletnice osvoboditve Ljubljane organiziramo nek pripravljalski odbor, v katerega naj bi poslali svoje predstavnike tudi ostali sveti. Ta bi na podlagi smernic, ki bi se tukaj osvojile, program izdelal in predložil MLO-u v odobritev. Presim tov. Miklaviča da poda poročilo o teh pripravah.

M i k l a v i č Zvone:

Moje poročilo bi bilo naslednje:

Grebi osnutek ali delni osnutek o proslavah, ki naj bi bile ob jubulejnem letu naše osvoboditve. Poročilo samo bi bilo lahko sestavljeno na dva načina:

1. na način, da bi proslavljali jubilej po mesecih in bi pove program posameznih proslav po mesecih in
2. ali na način, da bi nanaizal prireditve, ki jih bodo imel naše organizacije.

Jasno je, da ne bo organizacije, ki se ne bi udeležila proslave tega pravznika. Zato bi bilo najboljšo, da damo nrkaj rezultatov dosedanjega dela, na temelju analiz, kaj naj bi posamezne organizacije delale. Prav gotovo to poročilo ne mor

biti popolno, ne more biti dokončno, ker posamezne organizacije še niso izdelale programov, vendar se mi zdi primerno da postavim pred ljudski odbor ta osnutek.

Začel bi s prireditvami ljudske prosvete. Kot je že tov. predsednik Sveta za kultur-o MLO omenil, bodo te raztegnjene skozi vse leto. Ljudska prosveta je ena tistih organizacij, ki to lahko proslavi vse leto. Zamisel je taka, da bi se posamezna društva "Svobod" postavila svoje programe na domačem teritoriju in kasneje naj bi se ta program raztegnil in združil v nekak prosvetni okrožni festival. Ta festival bi bil lahko po našem mnenju v mesecu maju, nadalje bi bil problem ljudske prosvete organizacija mladinskega festivala. Ta bi bil razdeljen na dva dela. Najprej bi bil okrajni festival, kjer bi prikazali delo šolske mladine v posameznih organizacijah in nato bi se združili v okrožni festival mladine. Ta bi bil verjetno v prvih dneh meseca junija, ko šole praktično končujejo s svojim delom. Na ta način bomo lahko uporabili šole za prenočišča tistih, ki bi prihajali na te prireditve. Ena največja prireditev bi bil takozvani Zlet Ljudske prosvete. Ta zlet naj bi padel v mesec julij. Na ta način bi posamezna društva proslavljala oz.praznovala. Tukaj lahko sodeluje tudi Ljudska prosveta in bi se potem to združilo v nek Ljubljanski festival Ljudske prosvete v takozvani Zlet ljudske prosvete. Ta bi seveda moral trajati dva dni. V soboto bi prišli v Ljubljano tisti, ki bi bili izbrani že na okrajnem Zletu ljudske prosvete in bi v Ljubljani preizkusili svoje mlade moči in končno lahko dosegli tisto nagrado, ki naj bi bila razpisana /oz.nagrade, ki naj bi bile razpisane/. Na večer v soboto bi morale biti po vsej Ljubljani, lahko rečem v širši okolici, prireditve, kjer bi ti zbori, ki so dosegli svoje rezultate, nastopali na otroških prireditvah. Na ta način bi pritegnili k sodelovanju 40000 prebivalcev. To bi bila na ta način mogočna manifestacija., ljudske prosvete. Misel je taka, da bi prišli na ta zlet vsi ki se ukvarjajo z delom ljudske prosvete. V ljubljani lahko

Povrniti se moram na sistem same organizacije prireditev. Nanizal bi rad par problemov iz fizkulturnega dela teh prireditev v čast obletnice osvoboditve Ljubljane.

V mesecu maju bi bil organiziran mladinski fizkulturni zlet. Ta zlet bi imel celo vrsto prireditev in tekmovanj. Koncem meseca maja in v začetku junija bi bile takozvane športne igre. Te bi organizirala Zveza športov LRS. Te igre naj bi postale vsako-letne športne igre. Na te igre bi bila povabljena tudi druga moštva, iz vse države, pa tudi iz inozemstva. Če gremo s temi športnimi prireditvami dalje, lahko povem, da je 29., 30. in 31. julij predvideno svetovno kajakaško prvenstvo. Tega bi se udeležilo po predviden~~em~~ prognozi do 300 tekmovalcev iz 20 držav. Takoj za tem je svetovni kongres kajakaške zveze. Jasno je, da v zvezi s fizkulturo sledi cela vrsta fizkulturnih akademij naših društev in končno bo takrat tudi okrajni zlet našega "Partizan-a".

Povdaril bi rad eno ~~kinija~~ idejo za organizacijo ene izmed važnih prireditev. Že v začetku sem povdaril, da je nujno, da se naše mesto poveže z deželo into ravno po liniji Ljudske prosvete. To se pravi, da gostujejo ljudsko-prosvetna društva v Ljubljani in izven nje. V ljubljani sami pa gostujejo oz . bodo gostovala izvenljubljanska društva.

Druga polovica meseca junija bi bila kot začetek glavnega dela. Ta bi bil razdeljen na tri ali štiri dele. Najprej bi bil gledališki festiva, v katerega bi vključili štiri glavna profesionalna gledališča /2 ljubljanska, 1 mariborsko in 1 iz Tr. Poleg tega bi povabili tudi Jugoslovensko dramsko pozorišče iz Beograda. Ta gledališča, strnjeno nastopana, bodo lahko izvedla organizacijo vseh profesionalnih gledališč. Povdariti je treba to, da so naša profesionalna gledališča velika pridobitev naše kulture. Pred vojno smo imeli dve profesionalni gledališči, danes pa jih ~~ne~~ zelo veliko. Treba bi bilo izvesti gostovanja Celjskega, Kranjskega, Ptujkega ter Koprškega gledališča in Jeseniškega. To se pravi, meseca julija bi pričeli z glasbenim delom.festivala. Prisostvovala bi Zagrebška in Ljubljanska Opera, dva filharmonična orkestra, nadalje Beograjski baletni zbor, vrsta solističnih koncertnih nastopov in končno kot zaključek festivala. Skoraj posebni

41

del bi predstavljala grupa makedonskih, hrvatskih in slovenskih plesov.

Omenil bi še eno prireditev, ki bi bila važna in ki bi se vršila v mesecu avgustu. Takoj za svetovnim kajakaškim prvenstvom bi sledil šahovski turnir. Ta tradicija bi se lahko podaljšala na vsako drugo ali tretje leto, ker vemo, da ima ta igra milijone in milijone pristašev, ki zasledujejo potek turnirja in seveda na ta način to dobi zunanji zvok tudi v svetu. S tem so se pečala že mnoga mesta in si na ta način pridobila renome v svetu in tudi Ljubljana bi lahko delala koristno v tej smeri.

Drugi problem so naše razstave.

Kot prvo bi omenil otvoritev Gospodarskega razstavišča v Ljubljani. Razstavljalo bo v prvem provizoriju že meseca aprila in nato seveda skozi celo leto. Ena največjih razstav bi bila vsekakor razstava Turistične zveze Slovenije, ki bi se vršila v mesecu juliju, ker dosega takrat turistična sezona svoj višek. Za tem bi sledila razstava grafičnih delavcev. To bi se ponavljalo skozi vsakodrugno leto z udeležbo grafičnih umetnikov cele Slovenije. Zato bi bilo potrebno razpiati določene nagrade in sprovesti organizacijo s tem v zvezi. To bi bilo organizirano v Moderni galeriji. V Narodni galeriji pa bi bila razstava Šmidovih del, ker ima Ljubljana precej resnično dobrih umetnin, katere pa ima sedaj praktično Mestni muzej. Ta razstava bi bila dobra.

V Jakopičevem paviljonu bi bila razstava slovenske plastike. Gotovo se bodo vsi muzeji udeležili teh proslav, vsak po svoje in organizirali svoje razstave. Mestni muzej bo priredil razstavo v sliki, nadalje bodo še šolske razstave. To so ideje neke izložbene razstave vseh pridobitev največjih gradenj v Ljubljani, izpopolnjene z gradnjami naših ključnih objektov. Nadalje je veliko delo okrog publikacij, ki naj bi bile izdane v času obletnice. Prva taka publikacija je publikacija MLO-a - Almanah Ljubljane, ki naj prikaže 10 letne napore naše graditve, graditve naše politične, gospodarske, prosvetne, komunalne in zdravstvene politike. Delo za to publikacijo je

že v teku, dela se na tem že dva meseca in je delo na publikaciji praktično že zelo daleč. Druga izdaja naj bi bil Album Ljubljane. Ljubljana zelo pogreša prikaz lepote svojega mesta. Ta naj bi bil urejen z nekega turističnega pogleda na Ljubljano, s stališča tega, da človek v Ljubljani lahko res nekaj lepega vidi. Zveza borcev pripravlja izdajo spominov, ne vem pa še, kako bi njihov naslov glasil. Mogoče bo to izdano letos. Potem je v pripravi Jakopičev paviljon, kjer bo izdana monografija naših borcev Nikolaja Pirnata i.t.d. Prvi del te monografije bi obsegal zgodovino mesta Ljubljane, katero že dalj časa pripravlja naš Mestni arhiv, tako, da bi v prihodnjem letu izšel prvi zvezek.

S tem vrvzezi je cela vrsta problemov, ki se postavljajo pred naše svete. Tako je ena važna naloga ta, da postavimo oz. sezidamo temeljni kamen za bodoči spomenik svobode. S tem v zvezi je treba razpisati natečaj za izdelavo idejnega osnutka, treba je določiti lokacijo in podobno. Potem bomo vrsti ureditev Trga narodnih herojev, Križevniškega dela Ljubljane, kjer bi se vršil festival. Sledi temu še ureditev starega dela mesta Ljubljane, ureditev fasad v mestu, tratoarjev, cest i.t.d., i.t.d., i.t.d.

Ena zelo važna naloga, katero moramo tudi rešiti ob tej priliki, je če hočemo dati poudarka našim DPD "Svobodam", ureditev domov "Svobod", ki so dostikrat v zelo žalostnem stanju. Na ta način bi vse to proslavili dostojno. To je nekaj, kar sem hotel reči. To je seveda samo šele idejni osnutek, ki bi ga bilo treba prediskutirati.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Slišali ste poročilo Sveta za kulturo MLO z osnovnimi idejami za organizacijo praznovanja 10. obletnice osvoboditve Ljubljane. Program, katerega izlaga Svet za kulturo MLO, je prilično širok. Moramo si biti na jasnem, da če pogledamo vsako posamezno leto, da se mnogo od predvidenih prireditev odvija, samo da se odvija po iniciativi drugih organizacij. Mislim pa, da je ravno sedaj prilika in odgovornost na MLO-u, da te stvari zaobli v edinstveno celino, da na ta način proslavi 10. obletnico osvo-

43

boditve Ljubljane in da vse te stvari postavi nekako v ospredje neke kulturne in ostale dejavnosti mesta v celoti. Prešli bi na diskusijo po tem poročilu.

V r h u n c Viljem:

Rekel bi, da ne smemo izgubiti spred oči, to, da je treba biti pozoren na to, naj bi pripravljali odbor, katerega bomo danes izvolili, naj bi tudi pripravil sredstva ož. predvidi podporo vseh slovenskih mest, da bi se lahko postavil spomenik na Zaloški cesti našim borcem, znanilem svobode. Ob tej priliki mislim, da je Svet za kulturo MLO o tem že razmišljal. Ne smemo pozabiti na postavitev spomenika, katerega mora Ljubljana kot srce Slovenije postaviti, spomenik borcu za svobodo tovarišu Borisu Kidriču. Na te stvari sem mislil opozoriti in mislim, da sta ti dve stvari bistveno važni za osvoboditev Ljubljane.

M a t e l i č Lojze:

Obhajamo obletnico osvoboditve Ljubljane. Ta je bila 9. maja 1945. Vse sorte stvari se je s tem v zvezi predlagalo. Kaj pa če bi se napravilen pohod mladine v Ljubljano. Zakaj se ne bi napravil partizanski pohod mladine v Ljubljano in sicer nekaj podobnega kot je bilo takrat, ko je šlo zares.

D e r m a s t i a Mara:

Kot gospodarski doprinos k proslavi 10. obletnice osvoboditve Ljubljane pripravlja Trgovinska zbornica LRS in Društvo inženirjev in tehnikov LRS razstavo predelavo lesa in to bi bilo obenem tudi otvoritev Gospodarskega razstavišča. Obstoja samo nevarnost, da Gospodarsko razstavišče do takrat ne bo izgrajeno. Gotovo bi moralo biti koncem meseca aprila, vsaj prva faza. Vendar ima Gospodarsko razstavišče velike težkoče s podjetjem "Grafiš", čeprav so vsi projekti in načrti že gotovi. Program te razstave bi bil dvojem:

1. Društvo inženirjev in tehnikov LRS bi prevzelo propagandni del, v katerem bi prikazalo štednjo in pa najracionelnejšo uporabo lesa,
2. Trgovinska zbornica LRS pa bi organizirala drugi del programa. Ta del bi bil komercialnega značaja.

O tem govorim za-to, ker bo razstava zvezana z velikimi stroški za katere bo treba najti sresstva v proračunu MLO za leto 1955. MLO naj bi tej razstavi s sredstvi proračuna za leto 1955 nudil pomoč.

D e r m a s t i a dr. Matijan:

Mislím, da je to prav za prav program, ki je , ne v celoti, ampak orientacijsko posmatran, s strani Sveta za kulturo MLO. Mislím, pa, da bo ta program tudi vprašanje ostalih svetov MLO ki bodo morali svojo dejavnost v drugem letu usmeriti prav na proslave 10.obletnice osvoboditve Ljubljane. V zvezi s tem se bo pojavil cel kup problemov, katere bo treba rešiti. Tu je vprašanje sodelovanja cele vrste organizacij, političnih, kulturnih in ostalih, ki bodo morale skrbeti za to, da bodo te proslave osigurale in da bodo konkretne naloge gotove. Najbolj tipično je pokazati na vprašanje Zveze borcev mesta Ljubljane ki dosedaj ni resno pokrenila vprašanja niti grobov talcev, niti Gramozne jame. Kredit, ki smo ga Zvezi borcev mesta Ljubljane dali na razpolago, je v slabih rokah in mislim, da v tem pogledu lahko resno diskutiramo tudi o drugih problemih, ki jih je treba postaviti in te stvari čisto jasno razpraviti.

D r a k s l a r Marijana:

Misli, da ne bo poplnooma držalo to, da se Zveza borcev mesta Ljubljane ni za to resno pripravila.

D v e r m a s t i a dr. Marijan:

Tovariš Pepe-Š t a d l e r Franc je rekel:"dosedaj nismo niti mahnili. To je izjavil tovariš predsednik Zveze borcev mesta Ljubljane.

D r a k s l a r Marijana:

On ni delal na tem. Naj se vpraša tov.sekretarja Zveze borcev mesta Ljubljane. Nismo pa dobili načrtov od inženirjev in tehnikov, od katerih smo odvisni. Ze večkrat so rekli, da bodo stvari uredili, urejene pa še niso. Če bi to bilo narejeno, bi tudi mi lahko delali naprej. Več kot vsak teden iti k njim res ne moremo napraviti. Zdaj bomo pa začeli delati.

45

D e r m a s t i a   d r.   M a r i j a n :

Hočem pokazati na to, kako je treba na vseh sektorjih dela prijeti, če hočemo, da bo Ljubljana proslavila to lo=obletnico na dostojen način in mislim, da v tem pogledu, z ozirom sposobnosti, ki jih imamo, pokažemo, kako se take stvari organizirajo. Ne mislim pritem, da moramo iti na velik pomp, na proslave stila Dolenjske toplice, Okroglica, Ostrožno i.t.d. To so forme, ki so bile zelo dobre, so pa dejansko že več ali manj preživele in je treba najti take forme, da bodo ljudje zaposleni in angažirani pri političnem delu in na ta način neposredno pripomogli k čim bolj slovesni in dostojni proslavo 10.obletnice osvoboditve mesta Ljubljane. Zeli še kdo razpravljati o poročilu?

Če se s celotnim programom strinjate, moram opozoriti še na eno stvar in to je, imenovati je treba pripravljalni odbor, da prevzame odgovornost, drugo pa je, to, da bomo morali dobiti sredstva v zvezi z izvedbo tega programa.

Sredstva bo treba kanalizirati v tem pravcu, da se ta program izvrši. Pri tem računamo na izvestno pomoč tudi z druge strani, v glavnem pa se moramo osloniti na svoje lastne možnosti. Če ni nobene pripombe k samemu programu več, bi prešli lahko na potrditev programa v principu, svetunza ^{kulturo} ~~praznika~~ in ostalim svetom pa se da naloga, da do prihodnje seje pripravijo predlog tovarišev, ki bi prišli v pripravljalni odbor, ki bi sprejel program principiarno, ga izdelal in dal ljudskemu odboru, da ga prediskutira. Predvidi naj se tudi vse potrebne organizacijske mere, da se ta program izpelje.

S tem je ta točka dnevnega reda končana in sprejet sklep, da se sprejme poročilo o pripravah 10.obletnice osvoboditve Ljubljane, s tem, da Svet za kulturo postopa po tem poročilu in sklep, da vsi sveti MLOdo prihodnje seje predložijo predloge za člane pripravljalnega odbora za proslavo 10.obletnice osvoboditev Ljubljane.

S o g l a s n o   sprejeto.

AD_4. RAZPRAVA IN SKLEPANJE O GOSPODARSKIH ZADEVAH:

a/ KONSTITUIRANJA OBRTNE GOSPODARSKE ORGANIZACIJE

"U M E T N I K A M E N" , LJUBLJANA, TITOVA C.139

Predlog obrazloži tov. R a k u š č e k Zdravko, člna zbora
proizvajalcev MLO, kako-r sledi:

O D L O Č B A .

Na podlagi 65. in 117. člena zakona o ljudskih
odborih mest in mestnih občin (Ur.l.LRS št.19-90/52), člena
15. uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur.l.FLRJ št.
51/53), členov 1., 3. in 10. uredbe o obrtnih delavnicah in
obrtnih podjetjih (Ur.l.FLRJ št. 5/54) ter po predlogu Sveta za
gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljana

izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljana
po sklepu mestnega zbora in zbora proizvajalcev z dne 1954.

o d l o č b o

o ustanovitvi in izdaji dovoljenja za konstituiranje gospodarske
organizacije "Umetni kamen" Ljubljana Titova cesta 139.

1.

Dovoli se konstituiranje obrtne gospodarske organi-
zacije pod imenom "Umetni kamen" s sedežem Ljubljana Titova 139.

2.

Gospodarska dejavnost podjetja je področje opravljan-
ja storitev- obrtni tvo: izdelovanje umetnega kamna in predmetov
iz cementa in umetnega kamna.

3.

Osnovna sredstva v znesku din 1,500.000.- din so za-
gotovljena v proračunskih dohodkih Mestnega ljudskega odbora. Obrat-
na sredstva do zneska 2,000.000.- din so zagotovljena s poročtvom
Mestnega ljudskega odbora Ljubljana.

4.

Komisija Sveta za gospodarstvo MLO je 1.X.1954. ugo-
tovila, da so izpolnjeni vsi predpisani pogoji za začetek novo
ustanovljene gospodarske organizacije.

5.

Do imenovanja direktorja podjetja po razpisu vrši posle
v skladu s predpisi tov. J u r c a Franc, Ljubljana Šibeniška 15.

6.

Organi podjetja se morajo izvoliti v roku dveh mesecev.
V istem roku pa se morata sprejeti pravila in tarifni pravilnik
podjetja.

7.

Konstituiranje se mora vpisati v register gospodarskih
organizacij pri Okrožnem sodišču v 15 dneh.

Taksa po tar.št. 18 tč.1/b zakona o taksah v znesku din
1.000.- in mestna taksa po tar.št. 5. tč.3 odloka o uvedbi mestnih
taks v znesku 2.400.- din sta vplačani.

Smrt fašizmu - svobodo narodu !

o tem se obvesti:

1. Umetni kamen, Ljubljana Titova

2. Skupščinska pisarna MLO

3. Statistični urad MLO

4. Obrtna zbornica za gl.m. Ljubljana

5. Arhiv Tajn. za gospodarstvo

P r e d s e d n i k M L O :

(Dr. Marijan Dermastia)

48

U t e m e l j i t e v

izdaji dovoljenja za konstituiranje obrtne gospodarske organizacije " Umetni kamen " Ljubljana Titova c. 139.

Iz sredstev, ki so v proračunskih dohodkih MLO na razpolago, se ustanavlja obrtna gospodarska organizacija pod imenom " Umetni kamen " s sedežem Ljubljana Titova c.139. Gospodarska delavnost podjetja je izdelovanje umetnega kamna in predmetov iz cementa in umetnega kamna. Podjetju so dodeljena osnovna sredstva iz sredstev zagotovljenih v proračunskih dohodkih MLO za ustanovitev novih obrtnih podjetij v znesku 1.500.000.- din. Obratna sredstva do zneska 2.000.000.- din pa so zagotovljena s poročtvom MLO Ljubljana.

Do imenovanja direktorja podjetja po razpisu bo vodil posle začasnega upravnika podjetja J u r c a Franc, Ljubljana Sibeniška 15.

Po Svetu za gospodarstvo MLO imenovana komisija s nalogo, da ugotovi ali so izpolnjeni vsi pogoji za začetek dela po členu 30. uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur.l.FLRJ št. 51/53) in ki naj ugotovi vrednost osnovnih sredstev nove ustanovljene gospodarske organizacije pred njim vpisom v register skladno s 20.členom uredbe o gospodarjenju s osnovnimi sredstvi (Ur.l.FLRJ št. 52/53) je svoje nalogo izvršila in s zapisnikom z dne 1. oktobra 1954, ugotovila, da so izpolnjeni vsi pogoji za delo nove ustanovljene gospodarske organizacije.

Predlaga se, da se ustanovi in dovoli konstituiranje obrtne gospodarske organizacije pod imenom " Umetni kamen " s sedežem Ljubljana Titova c. 139.

Ljubljana, dne 8. oktobra 1954.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Mislím, da gremo tako kot vedno. Če ne, dajem predlog na razpravo. Prvo je konstituiranje gospodarske organizacije "Umetni kaman", Ljubljana, Titova cesta 139.

Ima kdo kakšno pripombo k predlogu? Če ne, prhajam na glasovanje.

Predlog je s o g l a s n o
s p r e j e t .

X/ ukinitév prisilne uprave pri Gostinskem podjetju Kavarna
"Tabor", Ljubljana in razdelitev podjetja na tri samostojn
gostišča.

Predlog obrazloži tov. R a k u š č e k Zdravko, član zbora
proizvajalcev MLO, kakor sledi:

Štev. G- 8276/1-54/Kr-ON.

ODLOČBA.

Na predlog prisilne uprave gostinskega podjetja "Kavarna Tabor" Ljubljana z dne 4. IX. 1954., na podlagi 65. čl. 117. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Ur.l. LRŠ št. 19-90/52), v zvezi s členom 25. uredbe o prenehanju podjetij in obrtov (Ur.l. FLRJ št. 51-425/53), skladno s 32. čl. uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih (Ur.l. FLRJ št. 6/63-54) na predlog Sveta za gospodarstvo

izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljana sklep mestnega zbora in zbora proizvajalcev z dne 1954.

o d l o č b o

ukinitvi prisilne uprave v gostinskem podjetju "Kavarna Tabor", razdelitvi gostinskega podjetja Kavarna "Tabor" in ustanovitvi treh manjših gostišč s kolektivnim upravljanjem.

1.

Prisilna uprava v podjetju imenovana z odločbo MLO 8251/1 z dne 24.V.1954. se zaradi sanacije podjetja ukine.

Skladno s tretjim odst. 23. člena uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih se podjetje razdeli po predlogih delovnih kolektivov na tri samostojna gostišča kot manjša gostišča s kolektivnim upravljanjem.

Z razdelitvijo na tri samostojna gostišča preneha obstajati dosežanje podjetja "Kavarna Tabor".

2.

Delovnim kolektivom biv. obratov gostinskega podjetja Kavarna "Tabor" se izroči gostišča v kolektivno upravljanje s podpisom pravil, ki jih je za vodstvo manjših gostišč predpisal svet za gospodarstvo MLO za glavno mesto Ljubljana.

3.

Osnovna sredstva ukinjenega gostinskega podjetja Kavarna Tabor v znesku din 1.820.981.- se po stanju ..... razdeli na novo ustanovljena gostišča in sicer:

Kavarno Tabor v vrednosti din	958.415.-
gostilno "Pri vinski trti" "	716.766.-
bife "Jernej" "	245.800.-

4.

Ukinitve prisilne uprave in prenehanje gostinskega podjetja Kavarna Tabor je prijaviti v register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani.

5.

Za izdajo te odločbe je plačati drž. takso po tar. št. 7. TZ din 180.- v kolektivih, in mestno takso po tar. št. 1 in 2/3 MLO o taksah v znesku din 95.- v gotovini.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

P r e d s e d n i k M L O :

(Dr. Marijan Dermastia)

P r e d l o g

na ukinitve prisilne uprave pri gostinskem podjetju " Kavarna Tabor ", razdelitev podjetja in ustanovitev treh samostojnih manjših gostišč s kolektivnim upravljanjem.

Gostinsko podjetje Kavarna " Tabor " ima v sklopu obrate : Kavarna " Tabor " gostilna " pri Vinski trti " Doboričeva 10. in bife " Jernej " Trubarjeva c. 85. Zaradi slabega gospodarjenja je podjetje zašlo v finančne težave zato je MLO z odločbo G - 2451/1 z dne 24. maja 1954. odredil podjetju prisilno upravo.

Po poročilo z dne 4.IX.1954. smatra prisilna uprava, da bi bilo možno podjetje zaradi sanacije v sedanjih obliki likvidirati in obrate oddati v kolektivno upravljanje. Na pobudo prisilnega upravitelja so kolektivi že vložili prošnje za izročitev gostišč v kolektivno upravljanje po pravilih ki jih je za vodenje manjših gostišč predpisal Svet za gospodarstvo.

Svet za gospodarstvo je na svoji seji dne 6.5.1954. razpravljal in sprejel predlog prisilnega upravitelja za reorganizacijo podjetja in predlaga Mestnemu ljudskemu odboru

1. ukinitve prisilne uprave v podjetju
2. razdelitev podjetja in ustanovitev treh samostojnih gostišč s kolektivnim upravljanjem: Kavarna " Tabor ", bife " Pri vinski trti " in bife " Jernej ".

Ljubljana, dne 8.oktobra 1954.

12

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Dajem predlog na razpravo. Želi kdo diskutirati o predlogu?

Z d e š a r Henrik:

Pri tem predlogu bi omenil sledeče:

govorili smo o tem, da je treba ustanoviti center za predvojaško vzgojo. Že takrat smo se zanimali za potrebne prostore in je tisti teren izrazil željo, da naj bi kavarno zaprli in uporabljali v druge namene. Prvič je res to, da tam po kavarni ni take potrebe in da ne bo razgrajanja, smo delali v tem pravcu, da se kavarna zapre, sedaj pa je prišel poziv, naj bi kavarna ostala. Zdi se mi, pa le, da je MLO v tem pravcu premalo napravil. Prosil bi tovariše, ki poznajo to območje, da izrečejo svoje mnenje, ali je kavarna potrebna, ali pa jo lahko uporabimo za predvojaško vzgojo, ali kaj drugega.

T u m a Ostoja:

Sem iz tega terena. Ta kavarna je res kamen spotike. Opozoril bi pa samo na eno. Tam se gradijo stanovanjski bloki JLA in bo kavarna potrebna. Drugače pa so mennja glede kavarne na terenu deljena. Stvari je treba malo preštudirati, kako in kaj je na stvari.

S k o k Ciril:

Nesmiselno bi bilo Kavarno ukiniti. Kavarna je res ponesrečena točka, ni pa temu kriva "avarna kot taka, pač pa vodstvo v nje. Če bi dali Kavarno v dobre roke, bi ta imela lahko dobiček. Zadnjič smo na neki seji razpravljali, da bi rad nekdo napravil eno slično podjetje intako naj bi se ta lokal uporabil v druge namene. Kavarna je potrebna in bi v nasprotnem primeru nastala gospodarska škoda. Prej ali slej bo tak center potreben in bo tudi dobil prostore, kavarna pa bo kasneje tudi prišla bolj do izraza kot danes. Čez par let bo pa mogoče stvar zopet drugačna in bi bilo mogoče treba kavarno zopet odpreti. Da bi pa lokal sedaj uporabile za druge namene, ne bi bilo primerno.

Z d e š a r Henrik:

To bo verjetno kakšna Vinarska zadruga, ki bi rada odprla lokalno Vršimo borbo proti alkoholizmu. Povem vam to, da je to eno mesto, o katerem slišimo same slabe stvari, tako, da se nad tem vse zgraža. Tam se pije iz enega kozarca. Če greste po Ljubljani, imate povsod priliko videti vinotoče, kjer točijo vino v takih prostorih, kjer preje ni bilo drugega kot dvorišče in klet. Mislim, da bo v tem primeru, če prevzame kavarno "Tabor" neka Vinarska zadruga, služila spet podobnemu namenu. Sem odločno proti temu. Borimo se proti alkoholizmu in v ta namen prirejamo Razstava brezalkoholnih pijač, na drugi strani pa odpiramo vinotoče. tega sploh ne morem razumeti.

J e n k o Marijan:

Strinjal bi se stovarišem Zdešar-jem. Rekel bi še to, da v Ljubljani dejansko še nimamo Kabineta za rezervne oficirje. Vsa mesta v Jugoslaviji že imajo take kabinete in kakor je meni znana, se je Združenje rezervnih oficirjev trudilo, da bi dobilo primerne prostore in mislim, da je ta prostor nalašč za to primeren. Takoj za tem bi se lahko dobila sredstva za vzgojo rezervnega oficirskega kadra.

Drugo, kar mislim, pa je to, da je danes tip kavarne že preživel. Dajmo pogledati samo kapacitete ljubljanskih kavarn in bomo lahko videli, da so v glavnem prazne, razen v centru mesta. Misli, da je tip kavarne kot gostinski obrat že preživel in ni smisla, da iz kavarne napravimo vinotoč, ker bo do tega itak moralo priti, ker kavarna kot taka ne bo rentabilna /vsaj v sedanji obliki ne/. Mislim, da bi bilo pametno, da sklenemo to, kar predlaga tov. Zdešar.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Nagibam se k predlogu tovaria Zdešar-ja in Jenka, ker mislim, da se dejansko tišči konec nagiblje k temu, da bi se ta gostinski obrat razvijal v pravcu, ki niti z materialnega niti drugega stališča na tem terenu ne bo poželjen. Kadar-koli smo

174

intervenirali v tej kavarni, vsejel smo ugotovili, da ista živi na račun drugih lokalov parazitsko. Mislim, da je tovarišem s tistega terena veliko bolj simpatično to, da dobi tak lokal, kjer bo omogočeno politično delo Združenja rezervnih oficirjev s tem, da bo imelo svoj kabinet kot pa to, da bi ostala kavarna kot taka še nadalje. V Ljubljani smo v tem pogledu doslej napravili nekaj takih grašk, katere moramo popravljati. Zdaj imamo ta problem priliko rešiti, zakaj, zato, ker se je resno diskutiralo o tem, da bo z ozirom na napravljene analizev, obrat zaprt. S tovarišem Vidom smo razgovarjali in videli, da se skuša vse skupaj obesiti privatnim iniciativi, kar nam garantiram da bomo imeli na terenu politični problem. Privatna lasnina oz. iniciativa gre v pravcu KZ Arandželovac in podobnih zadrug. Notranja uprava konstatira, da pijančevanje in sllične stvari ki motijo nočni mir, rastejo z rapidno brzino.

Z d e š a r Henrik:

Dajmo skleniti to, da bomo to napravili v okviru 10. obletnice osvoboditve Ljubljane.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Na ta način bomo uredili po 10. letih to, kar bi morali uredi drugi dan po osvoboditvi.

Tukaj sta se izkristalizirala dva predloga:

1. predlog Sveta za gospodarstvo MLO, naj se sedanje podjetje razdeli na tri samostojna gostišča s kolektivnim upravljanjem in
2. predlog, da se sedanje podjetje razdeli na dve samostojni gostišči "Pri vinski trti" in Biffe "Jernej", za kavarno samo pa se uvede likvidacijski postopek in da prostore v uporabo Združenju rezervnih oficirjev in Centru za predvojaško vzgojo.

Kdo je za prvi predlog, naj dvigne roko? /pet/.

Kdo je za drugi predlog?

Drugi predlog je bil soglasno sprejet

P r e d l o g

za ukinitve prisilne uprave in uvedbo likvidacijskega postopka gostinskega podjetja " Grajska restavracija " Ljubljana.

Z odločbo Sveta za gospodarstvo G- 6277 z dne 9. septembra 1953. je bila na podlagi člena 31. in 32. zakona o planskem vodstvu narodnega gospodarstva ter po proučitvi poročila in ugotovitve revizije v tem podjetju uvedena po sklepu MLO z dne 11.VIII.1953. prisilna uprava. Naloga prisilne uprave je bila, da se ugotovi premoženjsko stanje državnega obrata, da se zbere in zavaruje njegovo imovino, da se poskrbi za ugotovitev dolgov in terjatev itd.

Postavljena prisilna uprava bodisi iz objektivnih ali neobjektivnih razlogov svoje naloge ni zadovoljivo izvršila.

Delovni kolektiv obrata bifeja Pod Gradom kot obrata v sklopu podjetja je večkrat izrazil želje in v smislu novih predpisov o gostinstvu, ki so izšli v letošnjem letu zahteval, da se obrat izloči iz sklopa podjetja Grajska restavracija in osamosvoji. Obrat je bil priključen Grajski restavraciji proti volji kolektiva. Svet za gospodarstvo je na svoji seji dne 9. junija 1954. odobril sklep delavnega kolektiva o osamosvojitvi obrata bifeja Pod Gradom in ustanovitvi samostojnega gostišča, za obrat Grajska restavracija pa je Svet za gospodarstvo izročil kot manjše gostišče delovnemu kolektivu v upravljanje.

Sklep Sveta za gospodarstvo o reorganizaciji podjetja je potrdil MLO na svoji seji dne 23.VII.1954. in izdal odločbo s katero se izloči bife Pod Gradom in postane samostojno gostišče, Grajsko restavracijo pa je Svet za gospodarstvo izročil v kolektivno upravljanje novemu kolektivu v gostišču.

S to reorganizacijo je bivše podjetje Grajska restavracija prenehalo obstojati, ker se je dejansko razdelilo na dve novi gostišči delne cele z novim kolektivom (Grajska restavracija). Obeje gostišči je začelo poslovati popolnoma ločeno in brez ozira na poslovanje biv. razdeljenega podjetja Grajska restavracija, s izločitvijo gostišča Grajska restavracija v kolektivno upravljanje pa je bila izpremenjena tudi oblika gostišča.

Ker kot ugotovljeno obstojajo še obveznosti iz poslovanja biv. podjetja Grajska restavracija Ljubljana, ki se ne morejo prenesti na nova podjetja-gostišča sed in postavljena prisilna uprava pravno še obstoja, in ker novi obrati nimajo niti take zveze in ne predstavljajo nadaljevanje biv. podjetja je potrebno, da se izvede likvidacijski postopek, t.j. da se ugotovi eventualne terjatve in obveznosti starega podjetja in da se to poslovanje posebej zaključi.

S tem v zvezi je potrebno:

1. da se ukine prisilna uprava,
2. da se uvede likvidacijski postopek z nalogo zaključiti poslovanje starega podjetja.

Ljubljana, dne 9. septembra 1954.
oktobra

c/ ukinitve prisilne uprave in uvedba likvidacijskega postopka Gostinskega podjetja "Grajska restavracija".

Predlog obrazloži tov. R a k u š č e k Zdravko, član zbora proizvajalcev MLO, kakor sledi:

16

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Predlog Sveta za gospodarstvo MLO ste prejeli. Želi kdo po tem predlogu razpravljati?

P r e t n a r dr. Jože:

Glede "grajske restavracije" imamo strašne pritožbe ne samo v tujsko-prometnem pogledu. Veliko je teh ljudi gor, ki se sprehajajo, čaja ne boš dobil godbo iz Šiške pa. Napravil bi rad kratek uvod.

Spomnil sem se, ko sem pogledal sliko Grajske restavracije, koliko denarja je šlo vanjo, kaj se je za to restavracijo napravilo arhitektonsko. To bo fin lokal za naše Istrsko primorje, za Ljubljano pa to ni. Če bo tujes prišel gori, si ne bo mogl ničesar predstvaljati. Če si bo hotel naročiti ribe ali dobro primorsko vino, ga ne bo dobil. Počtim se v Grajski restavraciji kot turist, ki tja ne spada.

V to restavracijo smo vložili ogromne stroške. Ze lansko leto smo videli, da vsa stvar nikamor ne gre, denar smo pa vanjo kljub temu vložili. Zdaj pa pridemo končno na to, da se taka restavracija ukine. Doživeli smo toliko razočaranj glede te gostilne in bi se morali resno vprašati, kaj bo pa sedaj iz tega. Tovariš je rekel, da je bil kolektiv mnenja, da če bi že takrat vse skupaj zaprli, utrpeli škodo v višini din 400 000, zdaj pa moramo za njimi plačati din 700 000. Tako gospodarstvo smo imeli tam gor. Iz tega ni razvidno, kako izgledamo sedaj, kolikobodo morali plačati žalujoči pare za zanikrnsot, ki se je tam godila. Drugič pa prosim to, če se ena taka stvar dela, ne moremo pristati samo na to, da se uvede likvidacijski postopek. Istočasno bi se moralo nekaj napraviti in izrazitimisel, kaj bomo pokrenili v bodoče. Druga mesta bi bila sredna in bi to stvar drugače zgrabila kot mi. Govori se, da bomo gor imeli tičnico. To je nam premalo, češ, da to lahko opravimo brez vsakih komentarjev. Drugič nam je pa to resen opomin, kako moramo v bodoče postopati. Vzemimo primer Kavarne "tabor", pa bomo videli, da se taka stvar ne obnese. Nismo samo sedaj tisti nesrečniki, da se nekje nekaj čaka dela. Pred vojno je bil Tivoli. Prejšnje leto se je ta restavracija

gradila. Predlagali smo jim komisijski ogled gradnje te restavracije in takrat ugotovili, da je najboljša to požgati, ker je notri toliko sten, da jih ne morete uničiti drugače kakor z ognjem. To nam je resen opomin, da moramo v bodoče voditi drugačno politiko glede teh turističnih stvari.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Pripomnilbi in dopolnil tov.Pretnar-ja, da predlog glede "Grajsek restavracije"obstoja in sicer predlog, da se ta restavracija v kolektivno upravljanje.

P r e t n a r dr. Jože:

Opzori sem na to, kaj je s takimi obrati. Če bomo nekaj takega napravili, stvar s tem ni rešena. Če ne bomo dobili pravega kolektiva, potem bomo imeli isto kot prej in samo plačevali za njimi. V tem primeru je veliko boljše, da se "Grajska restavracija" zapre kot pa, da delajo ljudje tam go sramoto.

.....
Mislim, če gremo na grad,istočasno zavijemo tudi v gostilno. Drugače pa nimamo gor kaj iskat. Grad moramo poživiti z druge strani. Govora je bilo o letnem teatru tam gor. Mogoče pa obstoja še kakšna druga varianta. Ljudje, ki bodo obiskovali letni teater, bodo tudi v gostilno zavili.Govorilo se je o vzpenjači, Treba je objekt poživeti. Sama restavracija namreč ni tako odlična, da bi hodil gor človek čaj piti.

M r a v l j e Božo:

Ta problem smo obravnavali že lansko leto in sicer v tem smislu, da je treba premisliti, kao se bodo stvari ukrepale. Ne bi se s tov.predgovornikom popolnoma strinjal. Če nekoliko pogledamo in mislimo, da bodo ljudje romali gor za-to, ker bo tam letni teater, se motite. Sumim v to, ker je le vzpon. Na drugi strani bi se dalo naravnati tako, da se vse skupaj ukine ali pa da se da v kolektivno upravljanje, kar bi bilo vsekakor primernejše. Drugače pa se ta stvar ne da rešiti.

M a t e l i č   Lojze:

Zapreti restavracijo bi bilo nespametno. Strinjam pa se s tov. Pretnar-jem v tem, da če bi bila restavracija dobra, bi imela tudi vedno dovolj običaja. Ko sem šel enkrat gor in pil čaj, me je po njem bolel trebuh. V takem primeru stvar ne more uspevati. Rešitev je samo v tem, naj se odredi kar koli, v takem stanju se restavracija pustiti ne sme. Naj prevzamejo v ~~svogojke~~ zadruga to reč in naj se napravi dober lokal, pa bo vsak šel rad gor. Če se bo tam dobro jedlo in pili, bo šlo, drugače pa ne. Eno pa sem opazil, ko sem bil gor, namreč to, da je malo prostora in da bi se na dvorišču dalo še nakaj napraviti. Boljše bi bilo v vsakem primeru, če bi bilo prostora več.

D e r m a s t i a   dr. Marijan:

Predlagam, da v tem pogledu dejansko razmislimo, kaj bi bilo najbolje napraviti, ali je res najboljša rešitev v kolektivnem upravljanju "Grajske restavracije". Svetu za gospodarstvo MLO se da vsa stvar nazaj in naj se z material javi kasneje.

K l e m e n č i č   ing. Ivo:

Kolektivno upravljanje se je dalo v tisti podjetjih, kjer ni bilo zagotovitve kritja toliko in toliko režije. Svet za gospodarstvo MLO je prišel do zaključka, da danes ni več sigurno iti na ustvarjeni promet podjetja, kar se je pokazalo v zadnjih letih. Izkazalo se je to doslej kot slabo. Ugotovili smo, da je to tipičen prostor, da bi se restavracija lahko dala v družbeno upravljanje in milsim, da Svet za gospodarstvo MLO do drugega zaključka ne bo mogel priti. Če bo kolektiv od likvidacijske komisije to stvar v redu prejel, bo stvar šla. Princip kolektivnega upravljanja je v tem, da se predpiše kolektivu pavšal, koliko mora ustvariti prometa. Kolektiv se bo trudil, da bo podjetje šlo pri minimalnih izdatkih.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

S predlogom bi se popolnoma strinjal. Samo mislim, da je tu kaj še eno vprašanje, katerega je treba rešiti in to je, da smo v to restavracijo vložili veliko sredstev in mislim, da restavracije ne bi smeli dati v eksploatacijo privatnikom. Že danes imamo tako situacijo, da se nam zabájajo žeblji v stene, kaj šele bo, če bo tam privatna eksploatacija. Mislim, da predstavlja to vprašanje nekaj, na kar je treba le malo drugače gledati. Mislim, da bi bilo dobro, če bi dali ta predlog nazaj Svetu za gospodarstvo MLO, da s tujsko-prometnimi organizacijami preštudira cel problem. Rečeno je bilo, da bodo našli sredstva v obliki subvencije za to restavracijo in sicer podjetje Hotel "Union", Ljubljana. Če bi bila to čisto navadna oštarija, bi se popolnoma strinjal s tem, ker pa gre za kulturne vrednote, smatram, da je te treba čuvati. To ne more biti tako gospodarski na ta način, v suhem oziru.

K l e m e n č i č ing. Ivo:

Mislim, da bomo čez par mesecev zopet govorili o prisilni upravi. Če prometa ni, podjetje ne more živeti. Tako je moje mnenje. Da bi pa zaradi teh kulturnih vrednot dajali restavraciji oz. obratu dotacije, tudi ne bo šlo.

M a r t i n š e k Tone:

Predlagam, da bi te prostore prevzel Hotel "Union", ker je to podjetje turistična postojanka /Grad namreč in ne Hotel Union/. Njegovi delavci so za to, da bi se z dobrim vodstvom, organizacijo in kontrolo dalo stvar upeljati tako kot treba. Mislim, naj bi se to ponudilo temu kolektivu, da bi vse skupaj prevzel.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Razgovarjal sem s tov. upravnikom Hotela "Union". Rekel je, da je kolektiv pripravljen, da to uredi, kljub temu, da bi to nekaj več "koštalo". Oni so kot člani Gostinske zbornice LRS zainteresirani na tem, da dobe take lokale, ki so pripravljeni za razne atrakcije, kar tujcem in za juce prija. To je treba preštudirati tudi s te strani.

G a s p a r i č Jože:

Stvar dobrega poslovanja restavracije zavisi tudi od Olep-
ševalnega društva, ker je potrebno napraviti na Grad dobre
poti, ker je sedaj težko priti gor. Urediti bo treba pota
na Grad, ker so nekatere zakotne poti slabo urejene,
Če bodo poti boljše, bodo tudi ljudje raje hodili gor, drug
če pa je pot na Grad smrtno nevarna.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Milsim, da z diskusijo lahko prekinemo in se strinajm s
predlogom, da tovariši s Sveta za gospoarstvo MLO razgo-
varjajo s predstavniki tujsko-prometnih organizacij in
najdejo boljšo rešitev kot je kolektivno upravljanje ali
privatna eksploatacija.

č/ Razglasitev Klavnice, Ljubljana, za finančno-samostojni
žavod.

Predlog obrazloži tov. R a k u š č e k Zdravko, član zbora
proizvajalcev MLO, kakor sledi:

U t e m e l j i t e v

o odločbi o razglasitvi Klavnice Ljubljana Mesarka 1, kot ustanove s samostojnim financiranjem za finančno samostojni zavod in o sprejemu pravil.

Klavnica Ljubljana, ustanovljena z odločbo MLO Ljubljana z dne 22.V.1953. tajn.št. 1056/53 kot ustanova s samostojnim financiranjem ne more več obstojati skladno z določili temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (člen 2. in lo.) se tedaj Klavnica Ljubljana doslej ustanova s samostojnim financiranjem razglasa za finančno samostojni zavod.

Zavod obdrži iste naloge in gospodari s premoženjem s katerim je doslej gospodaril.

Istčasno z izdajo odločbe o razglasitvi Klavnice Ljubljana za finančno samostojni zavod pa sprejema MLO Ljubljana tudi pravila zavoda.

Predlaga se potrditev odločbe o razglasitvi Klavnice Ljubljana za finančno samostojni zavod in sprejem pravil.

Ljubljana, dne 9. oktobra 1954.

P R A V I L A

...aloga, organizaciji in poslovanju finančno samostojnega zavoda
KLAVNICA LJUBLJANA", Mesarska c.1 v Ljubljani, utemeljenih v čl.19
...ne uredbe Uradni list FLRJ šte.51/426-53.

Člen 1.

Klavnica Ljubljana, ustanovljena z odločbo MLO Glav.mesta
Ljubljana z dne 22.maja 1953 Taj.štev.16-1056/53 kot ustanova s samo-
stojnim financiranjem se proglašja v smislu uredbe o finančno samo-
stojnih zavodih (Ur.l.FLRJ -51/53) za finančno samostojni zavod z od-
ločbo MLO Ljubljana šte. veljavno od 1.I.1954 dalje.

Člen 2.

Naloge zavoda so:

- 1.) Vzdrževanje klavničnih nepremičnin, strojev in drugih pre-
stav stanju, ki ustreza zakonitim predpisom ter omogoča v mestu
Ljubljani pravilno klanje govedí, telet, prašičev, drobnice in konjev.
- 2.) Skrb, da se bodo vse klavniške naprave razvijale in da bodo
odgovarjale potrebam Ljubljane po izključno določenem kraju dovoljenega
klanja, v kolikor v tem pogledu ne predpisuje drugače Odredba o klanju
živali (Ur.l.FLRJ šte.55-439 /1948/.
- 3.) Določiti in predpisati s klavniškim pravilnikom pogoje in na-
črte uporabe klavnice, klavničnih klevov, celic v predhladilnici, hladilnici
in nasoljevalnici, dalje klavničnih tehtnic ter sploh klavn-
ice in predkazovanja klavnih prostorov.
- 4.) Ogledovanje in pregled klavnih živali, mesa in izdelkov po v-
etinarskih organih v smislu določb Uredbe o zatiranju in preprečevanju
živalskih kužnih bolezni (Ur.l.FLRJ šte.47/1948 in šte.16/1949 ter
ostalih obveznih predpisov.
- 5.) Izdelovanje in razpečavanje ledu kot stranske dejavnosti.

Člen 3.

Zavod je samostojna pravna oseba.

Za svoje obveznosti odgovarja zavod s sredstvi iz svojega pred-

računa dohodkov in izdatkov ter sklada za nagrade delavcev in usluž-
bencev.

Vse pravne posle, ki so v zvezi z rednim poslovanjem zavoda
so upravičene podpisovati le pooblaščen osebe zavoda.

Člen 4.

Zavod opravlja kolektivni organ in direktor.

Člen 5.

Kolektivni organ zavoda šteje 7 članov.

Voli ga do ene tretine delovni kolektiv s tajnim glasovanjem
dve tretini pa imenuje organ, ki je pristojen za zadeve zavoda.

Direktor zavoda je po svojem položaju član kolektivnega or-
gana.

Člen 6.

Volitve kolektivnega organa so vsako leto potem, ko je za-
ključni račun sestavljen in odobren po kolektivnem organu, najkasneje
do konca meseca marca.

Volitve izvede kolektivni organ. Volitve morajo biti raz-
pisane 15 dni in razglašene na vidnem mestu. Kolektivni organi pred-
lagajo volilo komisijo.

Člen 7.

Aktivno in pasivno pravico imajo vsi zaposleni člani delov-
ga kolektiva, ki so na dan volitev v rednem delovnem razmerju.

Kandidatne liste, čas volitev in način glasovanja, določi
kolektivni organ, oziroma se vrši po določbah.

Člen 8.

Člani kolektivnega organa volijo izmed sebe na prvi redni
seji svojega predsednika in njegovega namestnika.

Direktor ne more biti niti predsednik, niti namestnik pred-
sednika kolektivnega organa.

ČLEN 9.

Kolektivni organ se sestaja po potrebi, obvezno pa vsak mesec enkrat. Kolektivni organ je sklepčen, če je navzočih nad polovico članov. Sklepi kolektivnega organa se sprejeti, če je zanje glasovala najmanj dve tretini prisotnih.

Sestanke sklicuje predsednik, direktor ali pa ena tretina članov. Vsaki seji se vodi zapisnik, katerega prepis je poslati Tajništvu gospodarstva MLO.

ČLEN 10.

Kolektivni organ je pristojen:

- a) da predlaga v odobritev pravila zavoda,
- b) da predlaga proračun dohodkov in izdatkov ter zaključni račun,
- c) da nadzoruje pravilno razpolaganje in ravnanje z denarnimi sredstvi in materijalom,
- d) da odloča o delitvi sredstev sklada za nagrajevanje delavcev in uslužbencev,
- e) da nadzoruje pravilno in ekonomično porabo splošnega ljudskega premoženja, ki je dano zavodu v upravljanje,
- f) da daje smernice za notranjo organizacijo zavoda, ter skrbi za redno in pravilno poslovanje,
- g) da potrjuje delovni red,
- h) da vodi skrb za pravilno izpolnjevanje delovnih nalog, za varstvo delavcev, kakor tudi skrbi za dobre življenske in delovne pogoje delavcev in uslužbencev zavoda,
- i) da določa vrstni red in trajanje rednih dopustov delavcev in nameščencev,

ČLEN 11.

Direktorja zavoda, ki mora biti diplomiran veterinar z državnim pitom, imenuje in razrešuje MLO Glavnega mesta Ljubljana.

Direktor vodi neposredno poslovanje zavoda. Postavlja uslužbence sprejema in odpušča delavce, izdaja odločbe o delovnih razmerah in odobrava brezplačne in izredne dopuste. V odsotnosti ga nadomešča najstarejši veterinar.

Direktor vodi poslovanje na podlagi zakonov, predpisov in pravil po navodilih ustanovitelja in sklepih kolektivnega organa.

ČLEN 12.

Direktor ima kot odredbođajalec za izvrševanje predračuna, dohodkov in izdatkov pravice in dolžnosti v smislu čl. 27 temelj. uredbe Dr. l. 51/53.

ČLEN 13.

Dohodki zavoda so:

- a) zakolna pristojbina (klavnina)
- b) hlevnine,
- c) tehtnine,
- d) pristojbine za vskladiščenje mesa in drugih živil,
- d) pristojbine za uporabo topilnih naprav, dovlačilnice i. t. d.
- e) dohodki od prodaje ledu,
- f) razni nepredvideni dohodki.

Cenik za gornje pristojbine in soritve sestavi in spreminja po potrebi kolektivni organ zavoda.

ČLEN 14.

Finančno poslovanje se vodi na podlagi predračuna dohodkov in izdatkov. Predračuni se predlagajo MLO.

V blagajni zavoda ne sme biti gotovine preko blagajniškega maksimuma po uredbi o finančnem poslovanju po banki (30/52).

Denarni promet gre preko tekočega računa Narodne banke.

Ob koncu poslovnega leta je zaključiti vse poslovne knjige, sestaviti letni obračun in podati poslovno poročilo.

Poslovno leto se ujema s koledarskim letom.

ČLEN 15.

Računovodstvo vodi računovodja, ki je za pravilno poslovanje odgovoren direktorju zavoda,

- a) izvršuje odredbe odredbođajalca s sredstvi po predračunu, posebnih skladov in s sredstvi na tekočem računu,
- b) sestavlja tromesečna poročila in letni zaključni račun o dohodkih in izdatkih,

c) računovodja je za svoje delo odgovoren direktorju zavoda, ostali uslužbenci, ki delajo v knjigovodstvu v strokovnem pogledu pa računovodji. Računovodja je dolžan držati se uradnih predpisov.

ČLEN 16.

Zavod ima sledeče sklade:

- sklad osnovnih sredstev,
- sklad obratnih sredstev,
- sklad za nagrajevanje delavcev in uslužbencev,
- sklad za samostojno razpolaganje,
- sklad za nadomestitev in dopolnitev osnovnih sredstev ter za velika popravila.

Sklad osnovnih sredstev predstavlja vrednost osnovnih sredstev komisijski oceni iz leta 1953.

Sklad obratnih sredstev znaša Din 1,500.000.- kateri znesek se prenese iz dosedaj obstoječih skladov.

Sklad za nagrajevanje delavcev in uslužbencev se ustvarja s 30% letnega presežka dohodkov. Iz tega sklada daje kolektivni organ nagrade delavcem in uslužbencem sorazmerno z višino njihovih službenih prejemkov.

V sklad za samostojno razpolaganje se prenese ostanek dosedanjih skladov ustanove. Povečava se s 40% letnega presežka dohodkov. Ta sklad uporablja za nabavo novih investicij, racionalizacije, modernizacije tehničnih naprav, znanstvene ekskurzije, kulturne namene in razne nedvidene izdatke, oziroma izgube.

V sklad za nadomestitev in dopolnitev osnovnih sredstev ter za velika popravila se vplačuje iz letnega predračuna Din 7,600.000.-t.j. 20% celokupne predračunske vsote. Razen tega se doteka vanj še 30% letnega presežka dohodkov.

ČLEN 17.

Zavod ima sledeča sistemizirana delavna mesta:

Vodilno osebje:

- 1 direktor,
- 2 veterinarja,
- 1 obratovodja strojnega oddelka,

- 1 računovodja,
- 1 vodja uprave,
- 1 nadzornik hladilnice

OSTALE OSOBE:

- 2 veterinarska pomočnika,
- 1 knjigovodja finančni,
- 1 knjigovodja mezdni,
- 3 tehtničarji,
- 2 nočna dežurna klavca,
- 3 vratarji,
- 1 služitelj,
- 3 snažilke,
- 10 čistilcev klavnice in hlevov,
- 3 omamljevalci živine,

V STROJNEM ODDELKU:

- 2 strojnika,
- 1 strojni ključavničar-kovač
- 1 pleskar,
- 2 mizarja,
- 2 kurjača,
- 2 pomožna delavca,
- 1 klepar,
- 1 zidar.

ČLEN 18.

Plače nameščencem se določajo po predpisih o plačah in o napredovanju uslužbencev drž. organov- plače delavcev pa po predpisih o plačah delavcev, zaposlenih pri državnih uradih in zavodih.

Plače se izplačujejo zadnjega v mesecu, stalnim uslužbencem za pretekli mesec, ostalim pa za mesec nazaj.

Delavec mora dobiti izkaz zaslужke, iz katerega je razvidna delovna doba in vsi podatki o zaslušku in odtegljajih. V izjemnih pri-

parih dovoli direktor izplačila akontacij.

ČLEN 19.

Za nadurno delo ali za delo na dan tedenskega počitka ali državnega praznika se zaslužki zvišajo za 50-100%, v nočnem času pa za 125%. Nadurno delo odredi direktor zavoda, oziroma njegov pooblaščenec.

ČLEN 20.

Prejemki v naravi:

Čistilcem klavniških objektov pripada letno 2 delovni obleki, 1 čepica, 2 para gumi škornjev ali lesenih cokelj.

Nadzorniku klavnških obratov, tehtničarjem, veterinarskim pomočnikom, nadzorniku hladilnice pripade letno po 2 delovni halji. Čistilcu, ki spada v vodstvo strojnega oddelka pripada letno po 2 delovni obleki, 6 parov gumi škornjev za vse uslužbence in 12 parih delovnih čevljev. Vratařem po 1 haljo, 1 čepico in po 1 par delov. čevljev. Služitelju 1 par delavnih čevljev, 1 čepica, 1 dežni plašč in obrka na vsake 2 leti. Veterinarjem pripada letno po tri bele delavne halje in po tri beli predpasniki in po tri obrisače. Vsi Veterinarji, veterinarski pomočniki in delavci prejmejo na leto po 1 par delav. čevljev in po 2 obrisači. Uradništvu po 1 haljo na leto.

Delavci in uslužbenci imajo po 11 mesecih neprekinjenega službovanja pravico do rednega letnega dopusta. Letni dopust traja najmanj 14 dni in največ 30 dni. Neopravičeni izostanki se odštejejo od letnega dopusta. V letni dopust se ne vračuna bolezensko stanje, vojaške vaje in ostale državljske dolžnosti.

Delavec ima pravico do neprekinjenega letnega dopusta. V primeru nujnosti odredi direktor v sporezumu s sindikalno podružnico prekinitev odmora, oziroma deljen letni dopust.

Kolektini organ določa vrstni red dopustov za ves delovni kolektiv, ki mora biti razobešen na vidnem mestu, takoj ko je sprejet. Najkasneje do 31. marca tek. leta.

Direktor lahko dovoli delavcu ali uslužbencu v izrednih primerih izreden plačan ali neplačan dopust, ki pa ne sme biti v te-

kočem letu daljši kot 7 dni.

ČLEN 22.

Delovni red zavoda predlaga direktor svojemu kolektivnemu organu v potrditev. Delovni red mora biti potem, ko je sprejet, nabit na vidnem mestu tako, da so z njim seznanjeni vsi delavci in na-
meščenci.

ČLEN 23.

Delavcu in uslužbencu, ki potuje po službeni potrebi izven svoje-
ga stalnega bivališča, pripada dnevnic in povrnitev potnih stroškov
po veljavnih predpisih.

ČLEN 24.

Delavci in uslužbenci so dolžni varovati vse podatke o zavodu
kot uradno tajnost. Še posebej pa podatke, ki se nanašajo na zavodov
poslovanje, organizacijo ter metode in pogoje dela.

Podatki se smejo dati samo onim državnim organom, ki so zakonito
pooblaščen vršiti kontrolo.

ČLEN 25.

Pravilno izvrševanje predračuna dohodkov in izdatkov zavoda
kontrolira pristojni organ MLO, ki ima pravico pregledati knjigo-
vodske poslovanje in druge dokumente zavoda, da ugotovi, če se do-
hodki uporabljajo v namen in mejah, ki so določene s predračunom.

ČLEN 26.

Ta pravila stopajo v veljavo z dnem 1. januarjem 1954.

Direktor:
(~~prof.~~ PAVEL KOLENC)

[Handwritten signature of Pavel Kolenc]

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Stvar je formalnega značaja in je treba to vskladiti z novimi predpisi.

P r e t n a r dr. Jože:

To je napak. Stvar ni od danes, pač pa od takrat, ko smo Klavnico proglasili za zavod. Razumem stvar edino na ta način da je to komunalni zavod, drugače pa stvari ne morem razumeti.

D e r m a s t i a Mara:

Klavnica je sanitarna ustanova, ki vrši nadzor nad klanjem živine v higijskem pogledu. Tam koljejo namreč podjetja, ki niso v sklopu Klavnice in vrše klanje živine, v higijske pogledu pa jih mora Klavnica kontrolirati.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Ta zavod je podoben Zavodu "Kafilacija".

K l a r i č Rudolf:

Klavnica je dejansko komunalno podjetje, ker ~~ja~~^{so} v njej sanitarne preglede in sanitarna inspekcija. Klavnica na ta način vrši usluge. Je pa obenem tudi industrijsko podjetje.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Mislím, da je dejansko bistveno za Klavnico to, da vrši javno funkcijo. Da pa to javno funkcijo lahko vrši, vrši usluge in slične druge stvari. Kafilacija tudi pobere mrhovino, jo strinja in pokopuje.

K l a r i č Rudolf:

To je proizvodnja. Podjetje vrši zakol in usluge drugim podjetjem, ki tja vozijo na klanje.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Treba se je principiélno sporazumeti. Bistveno za vse naše zavode je to, da vrše v javnem interesu javno funkcijo. Bi-

stveno za Kafilerijo je to, da sprečuje kugo, če hočemo tako reči, s tem, da pospravlja mrhovino. Bistveno za Klavnico je, da garantira higijensko predelavo mesa in vrši nad njegovim klanjem sanitarno inspekcijo, inspekcijo nad mesom katerega Ljubljanačani jedo. Mislim, da tukaj ne moremo govoriti o industrijskem podjetju kot takem, ker to ni podjetje, kjer delajo škatlice za "biks" in tega tudi ne trditi. Mislim, da je treba na tem existirati in da bi bilo zelo napačno in pogrešno, če bi zavod organizirali kot podjetje. Poleg tega bi vse to vplivalo tudi na ceno uslug. Da bi bila Klavnica podjetje, ne moremo pustiti, ker vrši javno funkcijo. Kolektiv je tisti, ki bo vršil vpliv na poslovno politiko, zato mora biti Klavnici osigurano družbeno upravljanje v javnem interesu, kar mora do izraza priti.

T u m a Ostoja:

Če bo podjetje oz. če je podjetje komunalnega znašaja, ima gotove olajšave, glede na plačevanje amortizacije in obresti. Če bo pa Klavnica eksistirala kot podjetje, bo meso dražje.

K l a r i č Rudolf:

S predlogom se v glavnem strinjam. Vendar bi bilo treba enkrat razmisliti o tem, ali bi bilo meso cenejše, če bi podjetja klala sama in da bi bila samo pod sanitarno kontrolo klanja ~~xxxx~~ živine in da ne bi Klavnica vršila teh uslug. Imamo v podjetju klavce-mesarje. Ti so obenem pod kontrolo sanitarne inspekcije, ki odgovarja za higijensko klanje živine v Klavnici. Mogoče bi bila večja in boljša kontrola, če bi jih kontroliral pri klanju živine kdo drug, ne sanitarna inspekcija. Ne bi se spuščal v konkretni primer. Občutim samo to, da stvar ne "klapa". Treba bi bilo o tem problemu razmisliti, iz gospodarskega stališča in ne samo s higijensko-sanitarnega.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Te tvoje pripombe, tov. Klarič, govor-ev prid temu, da je to ustanova.

23
K l a r i č Rudolf:

To sem hotel reči v zvezi s tem, ker je tov. Dermastia Mara mislila, da podjetja notri samo koljejo živino.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Potem mislim, da smo gledanje razčistili, Sedaj pa je stvar Sveta za gospodarstvo MLO, da razpravlja o notranji organizaciji odnosno o funkcioniranju ustanove z javno funkcijo. Dajem predlog na glasovanje.

Predlog je soglasno sprejet.

74

AD 5. PERSONALNE ZADEVE.

- a/ Predlog za izvolitev predstvanika MLO v Komisijo za predlaganje kandidatov za sodnike porotnike Okrožnega sodišča in v Komisijo za predlaganje kandidatov za občasne sodnike Okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani

Predlog obrazloži tov. Kopitar Jože, predsednik Komisije za izvolitve in imenovanja MLO, kakor sledi:

Komisija za izvolitve in imenovanja MLO predlaga, da⁸⁹ kot predstavnik MLO glavnega mesta Ljubljane za obe zgoraj navedeni komisiji izvoli ljudski odbornik Č a m e r n i k Franc.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Slišali ste predlog za izvolitev predstavnika MLO v Komisijo za predlaganje kandidatov za sodnike porotnike Okrožnega sodišča in v Komisijo za predlaganje kandidatov za občasne sodhike Okrožnega gospodarskega sodiša v Ljubljani.

Dajem predlog na glasovanje.

Predlog je soglasno sprejet

- b/ Predlog za imenovanje stalne odborniške Komisije za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij.

Prdlog obrazloži tov. K o p i t a r Jože, predsednik Komisije za izvolitve in imenovanja MLO, kakor sledi:

Komisija za izvolitve in imenovanja MLO predlaga, da se v stalno Komisijo za razpis mest direktorjev predlagajo naslednji tovariši-ljudski odborniki:

1. U r b a n č i č Marijan,
2. B o b n a r Stane,
3. F o r t u n a Lojze,
4. R o d e Bernard in
5. P i p a n Franc

7/1

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Dogovorili smo se za stalno komisijo za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij in naložili Komisiji za izvolitve in imenovanja MLO, da predlog pripravi. Dajem gornji predlog na diskusijo. Ima kdo kakšno pripombo? Če nihče, dajem predlog na glasovanje.

Predlog je soglasno sprejet

c/ Predlog za razrešitev dosedanjega upravnika in za imenovanje novega upravnika Uprave za pomožno veterinarsko sanitarno službo v Zg. Kašlju.

Predlog obrazloži tov. K o p i t a r Jože, predsednik Komisije za izvolitve in imenovanja MLO, kakor sledi:

Svet za gospodarstvo MLO predlaga:

da se r a z r e š i : M o h a r Franc, dosednji upravitelj, na lastno željo iz razlogov slabega zdravstvenega stanja.

da se i m e n u j e : B u d a l Slavko za novega upravitelja

Rojen je bil 15.X.1921, stanujoč v Polju, sedaj zaposlen v Milarni v Polju. Dovršil je 4 razrede ~~xxxxxxx~~ mesščanske šole z maturo in železničarsko strokovno šolo v Mariboru. Okupacija ga je zatekla v Mariboru, od koder pa se je takoj vrnil v Zalog. V Zalogu se je zaposlil pri Sekciji za vzdrževanje proge, vendar je bil avgusta 1941 radi sodelovanja v OF od Italijanov aretiran in zaprt. V zaporu se je nahajal do februarja 1942, ko se je ponovno vrnil domov. Do konca septembra 1944 je bil zaposlen pri Železnici, nato pa mobiliziran v organizacijo TOT, iz katere se je rešil vsled bolezni in pa ker je bil ranjen ob priliki bombardiranja. V bolniškem stanju se je nahajal vse do osvoboditve. Po osvoboditvi je ponovno nastopil službo pri Železnici v Zalogu, kjer je delal do odhoda na odsluženje kadrovseka roka v MLA. Kadrovski rok je služil kot graničar na romunski meji. Po demobilizaciji decembra 1949 je dobil službo pri Rajonskem ljudskem odboru Polje, kasneje je bil premeščen v Kafilerijo kot knjigovodja. To službo je moral zapustiti, ker je njegov tast prevzel mesto upravnika tega podjetja.

Tov. B u d a l Slavko ima po mnenju Komisije za izvolitve in imenovanja MLO strokovne in politične kvalifikacije za mesto upravnika Uprave za pomožno veterinarsko sanitarno službo v Zg.Kašlju.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Slišali ste predlog za razrešitev dosedanjega upravnika in imenovanje novega upravnika Uprave za pomožno veterinarsko sanitarno službo v Zg.Kašlju. Dajem predlog na razpravo. Ima kdo kakšno pripombo? Č-enihče, dajem predlog na glasovanje. Predlog je bil soglasen sprejet.

Č/ Poročilo Komisije za razpis mest upravnikov obrtnih delavnic in direkto in direktorja trgovskega podjetja.

Poročilo poda tov. D r a g a r Bogomir, član zbora proizvajalcev MLO, kakor sledi:

Komisija za razpis mest upravnikov obrtnih delavnic:

Foto-Tivoli,

Foto-kamera,

direktorja trgovskega podjetja Foto-material in upravnika obrtne delavnice Elektro-medicina je na podlagi vlog,dospelih na razpisana mesta odločila, da se imenujejo:

1. za upravnika obrtne delavnice Foto-tivoli tov. C i g l i Marijan. Imenovani ima mojstrski izpit iz fotografske obrti ter 15 let prakse, sedaj je bil vršilec dolžnosti upravnika obrtne delavnice Foto-tivoli.

2. za direktorja trgovskega podjetja Foto-material tov.

B e r n i k Vinko. Tov. Bernik ima dokončano srednjo šolo in diplomu na kemijski-filozofski fakulteti. Bil je preko 15 let trgovski poslovodja v Foto drogeriji, nato upravnik obrtno-nabavne prodajne zadruga "ZAFOS". Od leta 1951 pa je bil šef komerciale pri podjetju "Fotolik", sedaj je bil vršilec dolžnosti direktorja Trg.podjetja "Foto-material". Leta 1936 je dosegel naslov mojstra znanstvene in in novinarske fotografije.

3. za upravnika obrtne delavnice "Elekto-medicina" S i k o -
šek ing. Boris. Ing. Sikošek je bil rojen leta 1911 in
završil tehnično fakulteto-elektro odderek leta 1940 v
Ljubljani. Nato je bil na raznih službah do leta 1944, ko
je stopil v NOV. Sedaj je zaposlen v Tovarni "Iskra", Kranj
kot šef oddelka za jaki tok v razvojnem laboratoriju.
4. za upravnika obrtne delavnice "Foto-kamera" ni bilo na raz-
pisano mesto nobene vloge, zato imenuje v skladu s členom
92 Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov upravnika te obrt-
ne delavnice Mestni ljudski odbor.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Slišali ste odločitev Komisije za izvolitve in imenovanja MLO
glede imenovanja upravnika obrtne delavnice "Foto Tivoli",
direktorja Trg.podjetja "Foto material", upravnika obrtne de-
lavnice "Elektromedicina" in upravnika obrtne delavnice "Foto
kamera", za katerega pa komisija ni prejela ustrezne oz.nobene
vloge, zato mora imenovati direktorja te delavnice MLO.
Vzamemo poročilo na znanje in s tem bo ta problem rešen. Kdo
je za predlog, naj dvigne roko.

Predlog je soglasno sprejet.

d/ Poročilo Komisije za razpis mest direktorjev trgovskih
podjetij in poslovodij samostojnih trgovin.

Poročilo poda tov. J e n k o Marijan, član mestnega zbora MLO
kakor sledi:

Komisija za razpis mest direktorjev trgovskih podjetij je odlo-
čila, da seza direktorja Trgovskega podjetja "Kranjica", Lju-
bljana, Mestni trg 21, imenuje tov. P o g a č a r Stane.
Imenovani je bil rojen leta 1910. Dovoršil je 4 razrede me-
ščanske šole, enoletni trgovski tečaj, aranžerski kurs ter
Srednjo upravno-politično šolo. Ima 23 let prakse v trgovini.
Sedaj je v.d.direktorja Trgovskega podjetja "Kranjica".

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Poročilo vzamemo na znanje i s tem problem rešimo.

G a s p a r i č Jože:

Vprašanje je, če je možno voditi podjetje "Kranjica", ker izgleda, da sploh ni rentabilno.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Ima še kdo kakšno pripombo? Če nihče, dajem predlog na glasovanje.

Predlog je s o g l a s n o sprejet.

S tem je dnevni red izčrpan in predsednik zaključi sejo.

Vodja zapisnika :

Predsednik:

Š i v i c Silvo l.r.

D e r m a s t i a dr. Marijan l.r.

Overitelja zapisnika:

1. H r i b a r Jože l.r.

2. A l i č Franc l.r.

